

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 16 JANUARI 2024

Vergaderzaal 5

1. Agenderingsverzoek Rekenkamer Dordrecht aan Agendacommissie over Kick-off Onderzoek Klimaatbeleid m.b.t. het vastgoed gemeente Dordrecht

Voorzitter: De heer Gündogdu
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Mevr. De Heer (FvD)
Mevr. Van Herwijnen (PvdD)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Schalken-den Hartog (Bvd)

Overige aanwezigen: Mevr. Damen, mevr. Diks, mevr. Hoogerwerf, dhr. Oostlander

De voorzitter: Beste collega's, beste gasten, publiek op de tribune en kijkers thuis van harte welkom. Ik mag vanavond uw voorzitter zijn. Naam is Aydin Gündogdu en het lijkt me handig om eens even een korte voorstelronde te doen, omdat wij een aantal gezichten in ons midden hebben die wij niet zo vaak hebben gezien of misschien voor het eerst zelfs. Mag ik aan mijn linkerkant beginnen.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij van de Dieren.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

Mevrouw Diks: Dominique Diks, Hiemstra & De Vries, onderzoeksbureau. Ik zal zo meteen meer toelichten

Mevrouw Hoogerwerf: En Annelou Hoogerwerf, ook van Hiemstra & De Vries.

De heer Oostlander: Ik ben Steven Oostlander, de voorzitter van de Rekenkamer van de gemeente Dordt.

Mevrouw Damen: Mare Damen, onderzoeker en secretaris van de Rekenkamer Dordrecht.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

Mevrouw De Heer: Betsy de Heer, Forum voor Democratie.

De voorzitter: Van harte welkom. Er was een mededeling vooraf. De heer Oostlander, die zit in ons midden, dat vinden we natuurlijk heel fijn. Maar er was mevrouw Sybrandi die was ingepland, maar zij is gestrand, heb ik begrepen, met de trein. Dat zeg ik goed? Fijn dat u er allemaal bent. Waar gaan we het vanavond over hebben? De Rekenkamercommissie die gaat ons toelichting geven over een onderzoeksopzet en ik heb een hele lap tekst waar het over gaat en ik kan dat natuurlijk toelichtend, even samenvattend toelichten. Als gemeente Dordrecht hebben wij heel wat vastgoed in bezit, dan wel huren wij vastgoed. In dat kader is één van de vragen geweest vanuit de diverse fracties om de Rekenkamer een onderzoek te laten te doen naar deze vastgoed en met name de duurzaamheid van ons vastgoed. Is dat toekomstbestendig als het gaat om onze duurzaamheidscriteria waar wij als gemeente naartoe willen? De Rekenkamer die heeft een opzet en u heeft straks de gelegenheid om toelichtende vragen te stellen, of althans verhelderende vragen. Er komt toelichting en er is ook nog mogelijkheid om wat meer te vragen aan de Rekenkamercommissie om eventueel mee te nemen in dit onderzoek. Dat is volgens mij een korte samenvatting, anders was ik vijf minuten bezig om dit allemaal voor te lezen. Dus dat gaan we niet doen. In ieder geval ga ik om te beginnen het woord geven aan de heer Oostlander om even de aftrap te doen.

De heer Oostlander: Paar inleidingen en dingen vooraf en dan gaan de onderzoekers echt op de inhoud van de materie in. De Rekenkamer van Dordrecht die werkt eigenlijk met een vast jaarprogramma. We proberen ieder jaar vier onderzoeken aan de raad aan te bieden, waar jullie als raad mee kunnen doen wat je wil. De wethouders kritisch bevragen, beleidswijzigingen voor te stellen en zo is ook dit onderzoek op de agenda gekomen. Vorig jaar in de ronde, van 2022 moet ik zeggen, is het bij de ronde langs de fracties werd dit geopperd als een interessant thema van, hoe gaat de gemeente eigenlijk om met de nieuwe eisen en regels die er zijn rondom het gemeentelijk vastgoed en zo zijn wij ook met dit onderzoeksthema gekomen. Wat wij altijd proberen is om niet in splendid isolation zelf te verzinnen wat een goed onderzoek is en dat dan naar jullie toe te gooien en jullie veel succes te wensen, maar wij hebben ontdekt dat het gewoon helpt om aan het begin van het onderzoek, maar ook na afloop, met jullie in gesprek te gaan. Van, wat zijn de aandachtspunten, wat zijn een belangrijk punt, dat doen we ook met de ambtelijke organisatie. Dat is vanmiddag al geweest. Die moeten veel informatie opleveren. Maar wat we ook hebben ervaren, is dat ambtenaren, niet allemaal, hebben ze vaak te maken met Rekenkamer onderzoeken. Die vinden dat best intimiderend. Ik word onderzocht. Doe ik iets fout? Wat is er aan de hand?

En dan leggen wij uit, nee, dit is gewoon onderdeel van het hele politieke, democratisch besluitvormingsproces, waarbij de gemeenteraad zich laat ondersteunen om kritisch te kijken naar het functioneren van de gemeente en dat doen wij als Rekenkamer. Zo leggen wij uit wat er gebeurt. Soms krijg je nog goede tips over rapporten of

onderzoeken die zelf in eerste aanleg niet in beeld had. Dus dat is altijd prima. En de eerste contacten worden gelegd, dat is ook gewoon praktisch, om werkafspraken te maken. Soms komen ambtenaren ook nog wel voor met voorstellen voor betere of aanscherpingen van de onderzoeksvragen en dan zeggen wij, bedankt. Want het is nooit te laat om je vragen scherper of beter te maken. En zo zitten we er vanavond ook in. Wij hebben een hoofddoel voor het onderzoek geformuleerd. We gaan het onderzoek zo toelichten. Als jullie daarop willen aanvullen, dan staan wij daarvoor open. Ik moet ... Dan zeg ik ook altijd, een winstwaarschuwing vooraf, wij zijn onafhankelijk instituut. We zouden geen knip voor onze neus waard zijn als wij meteen tegen alles wat jullie vroegen, zeiden, dat gaan we meteen doen. Wij zullen iedere keer opnieuw toetsen, is dit integer, is dit solide, voldoet dit aan de kwaliteitseis? Maar in de basis, wij zijn een onderdeel of een onderdeel niet van de gemeenteraad, maar wij zijn er voor de gemeenteraad. Als jullie andere vragen hebben of aanvullingen, gaan wij daar heel serieus naar kijken. Dat even vooraf, voorzitter. Dan wil ik eigenlijk onze onderzoekers vragen om onze inleiding te verzorgen.

Mevrouw Diks: Gaan we doen. Dank voor de mooie introductie. Volgens mij even misschien kort toelichten van, wat doen wij en hoe kijken wij? Hiemstra & De Vries is een organisatie en adviesbureau en we kijken eigenlijk vooral naar ... We werken alleen in de publieke sector. We zijn niet alleen onderzoeksbureau, maar vooral een adviesbureau. Dus wij werken eigenlijk veel met organisaties, ambtelijke organisaties, samen om te kijken van, hoe kunnen jullie processen nu verbeteren? Daarnaast doen we ook onderzoek, omdat vandaar ook altijd wel gewoon veel kennis komt waarmee wij onze adviesopdrachten verbeteren. Annelou en ik werken beide bij Hiemstra & De Vries in het team klimaattransitie, dus wij hebben zowel kennis van de inhoud, maar ook echt van organisatieverandering. Dat gaan jullie zo meteen ook merken in onze aanpak. Dus we zijn niet alleen onderzoeksbureau, maar we gaan ook eigenlijk in de manier van hoe we dit onderzoek gaan aanpakken vooral kijken naar de toekomst, dus hoe kunnen we jullie rol als raad in verhouding tot de ambtelijke organisatie, hoe kunnen jullie elkaar zoveel mogelijk versterken in plaats van, hoe loopt dat proces het best? Daar staan we zo bij stil. Hier zien jullie onder andere een aantal opdrachten die wij op dit moment doen. We doen onder andere Rekenkamercommissie ook in De Bilt, dat gaat heel erg over samenwerking raad, college, ambtenaren en samenleving. Daar zie je het al in terug. Het gaat voor ons ook heel erg over, hoe doe je zo een samenwerking? Niet alleen over de inhoud, maar ook over, het proces is ongeveer net zo belangrijk als de inhoud. Een aantal inhoudelijke dingen waarin jullie zien dat wij ook echt op de inhoud werken, dat is denk ik voor nu voldoende. Wat jullie hier nog zien, is, wij gaan samen het onderzoek uitvoeren. Wij zullen vooral de gesprekken voeren. Janneke Oudenhoven is de directeur van ons bureau. Ook om die onafhankelijkheid te waarborgen is belangrijk, wij worden zo helemaal in de inhoud gezogen. Zij zal een onafhankelijke toets vanuit ons bureau doen op, kloppen de dingen nu die hier staan?

En zo meteen ook, dat gaan jullie in ons voorstel zien, wij willen eigenlijk ook een aantal gesprekken gaan organiseren met de ambtenaren, wethouders en mogelijk een aantal raadsleden om eens in de dynamiek te kijken met, hoe doen we dat nu met elkaar? Daar zal ze ook aansluiten in de begeleiding.

Mevrouw Hoogerwerf: Zal ik even jullie meenemen in het thema voor waar we het vanavond over hebben. Dat is het verduurzamen van het eigen vastgoed en dan gaan we heel even kijken naar verschillende onderdelen. Begin met verduurzamen. We hebben even twee mijlpalen opgenomen die echt belangrijk zijn voor dit onderwerp, namelijk prijsakkoord uit 2019, waar Dordrecht zich ook aan heeft gecommitteerd en recent het politiek akkoord waarin nog de doelen zijn verscherpt naar klimaatneutraal in 2040. Als je dan naar de volgende kijkt. In mei is ook in de gemeenteraad de doorstart van het programmaplan energietransitie geweest. Dat bestaat uit verschillende onderdelen. Dus onder andere woningen, slechte energielabels, maar ook nieuwe energiebronnen zonder projecten, dat soort dingen. Daar we het allemaal vanavond niet over. Vanavond hebben wij het echt over het laatste onderdeel, namelijk het geven van het goede voorbeeld. Daarin zitten meerdere dingen, maar wij kijken naar het verduurzamen van het eigen vastgoed. Het eigen vastgoed van de gemeente, er staat, een deel zit in de scoop van het verduurzamen en een deel valt er ook buiten. Buiten de scoop zijn onder andere parkeergarages, woningen, dingen die gesloopt worden, schoolgebouwen en ook ... Want schoolgebouwen hebben hun eigen routekaart. Moet ik er wel bij zeggen, die gaan ook verduurzamen, maar dat valt buiten het verduurzamen van het eigen vastgoed.

De voorzitter: Ik zie een handje van de heer Klerk. Mijnheer Klerk, is het ... Wilt u een verduidelijkende vraag stellen, anders sparen we de vraag voor na de presentatie. Is dat ook goed?

De heer Klerk: Het was mij niet duidelijk wanneer ik de vraag mocht stellen. Dus ik denk, ik heb nu een vraag, dus steek mijn hand op.

De voorzitter: Bij voorkeur eind van de presentatie. Als je echt heel ter verheldering een vraag wil stellen dan kan dat.

De heer Klerk: Dan ga ik hem nu toch stellen. Dan mag u bepalen of die aan het eind maken als hij nog terugkomt. Ik vroeg me even af hoe die scoop is bepaald, want ik werd getriggerd door het feit dat met name parkeergarages, schoolgebouwen zit met een eigen routekaart, waarom vallen die daar dan buiten?

Mevrouw Hoogerwerf: Parkeergarages zijn niet energielabel gebonden bijvoorbeeld. Die wil je niet warmhouden, dus daar zit geen dingen aan. Schoolgebouwen hebben een eigen routekaart en de sloopgebouwen, die worden niet verduurzaamd door de gemeente. Dit is vast ... Dit komt uit de routekaart verduurzamen van gemeente Dordrecht van het verduurzamen van het eigen vastgoed. Maar wij gaan ook nog kijken naar de scoop en of alles erin zit wat nodig is. Dus dit is de eerste schifting dat je weet ... Hier gaat het over kerkgebouwen. Hier zitten bijvoorbeeld oude klokkentorens, die hier niet verwarmd, zitten er bijvoorbeeld ook niet bij.

De voorzitter: Helder?

Mevrouw Hoogerwerf: En wat er dus wel in zit, zijn kantoorgebouwen locaties, cultuurlocatie, sportlocaties en dat soort zaken. Volgens mij is er nog eentje. En het verduurzamen van het eigen vastgoed kan je aan maatregelen denken zoals

zonnepanelen, isoleren, ledverlichting, dat soort type maatregelen. Dus dat is in het kort waar we het vanavond over hebben.

Mevrouw Diks: Even dan stilstaan bij de hoofdvraag. Bedankt. Stilstaan bij de hoofdvraag, wat is de voortgang van het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed ten aanzien van de gestelde doelen, hoe wordt hier in strategieën prioriteit bepaald en hoe wordt de raad in stelling gebracht om bij te sturen en te controleren hierop? Eigenlijk heeft het onderzoek twee doelen. Enerzijds willen we een beknopte, feitelijke basis weergeven. We kunnen ons voorstellen dat het helpt, jullie zeggen ... Jullie hebben plannen goedgekeurd om te zien van, waar staan we nu? Dus welke doelen zijn er gesteld, welke stappen zijn er gezet, hoever staan we ten opzichte van die doelen? Om dat relatief beknopt, maar wel zicht te krijgen op, hoe gaat het? Maar ook daarin, uiteindelijk hebben jullie 340 maatschappelijke vastgoedonderwerpen. Er zijn nogal veel keuzes in. Hoe wordt hier nu prioriteit in bepaald? Daar zitten natuurlijk dingen in de strategie, maar we kunnen ons ook voorstellen dat in de strategie je zes verschillende keuzes kan maken. In welke panden gaan we ermee starten en welke niet? Wij vinden het ook belangrijk om in gesprek te gaan met de ambtelijke organisatie over, hoe wordt nu prioriteit bepaald? Want dat zou een moment kunnen zijn waar jullie mogelijk bijvoorbeeld meer inspraak in zouden kunnen hebben. Wij vinden het interessant van, wat doe je nu? Waar worden de keuzes gemaakt? Dat is de feitelijke basis om even inzicht te krijgen ook in het proces. Dus wat zijn nu ... Wat kiest de ambtelijke organisatie? Waar beslissen jullie ook als raad in dit proces over? Een tweede doel van het onderzoek is dat toekomstbestendige proces, dus inzicht krijgen in de wijze waarop de gemeenteraad meer grip kan krijgen op die voortgang in het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed. En dat kan eigenlijk op twee dingen. Daar hebben we het vanmiddag ook met de ambtelijke organisatie over gehad. Enerzijds in het proces, maar anderzijds kunnen wij ons ook voorstellen, op een thema wat best ingewikkeld is, dat het ook gaat over welke informatievoorziening hebben jullie nodig om überhaupt goede keuzes te kunnen maken? Dus hoe word je nu als raad goed meegenomen om uiteindelijk ook een weloverwogen besluit te nemen? Daar willen we ook bij stilstaan. Even kort stilstaan bij de methode, zodat het ook ... We onderbouwen ook ons onderzoek. Enerzijds krijgen wij vanuit de ambtelijke organisatie veel documenten toegestuurd. We gaan ook kijken naar de afgelopen jaren, naar welke raadsdocumenten zijn er, welke besluiten zijn er genomen. We willen interviews plannen met ongeveer acht leden uit de ambtelijke organisatie en een aantal raadsleden. We gaan met twee vergelijkbare gemeenten die eigenlijk een beetje hetzelfde type panden als jullie hebben in gesprek over, hoe doen zij dat nu? Kijk, gemeentes wisselen wel heel erg in wat voor eigen vastgoed hebben jullie. Jullie hebben natuurlijk best wel veel monumentale panden. Dat is heel anders dan andere gemeentes die weer andere typen panden hebben. Maar wat zit er in hun strategie, is dat enigszins vergelijkbaar, doen ze andere dingen?

Vier is denk ik anders dan heel veel Rekenkameronderzoeken, dat zijn de reflectietafels. Dus dat is veel minder feitelijk, maar wel met elkaar in gesprek over, hoe zouden we, kijkend naar de feitelijke basis, het in de toekomst beter doen? Dus we hebben het vanmiddag ook met de ambtelijke organisatie gehad over welke casuïstiek gaan we het dan hebben? We willen eigenlijk een casus nemen die al geweest is, dus in het verleden, om daar eens naar het proces te kijken, hoe is dat gelopen? Maar ook een nieuwe casus

die eigenlijk nu gaat lopen om eens met elkaar te onderzoeken van, wie zou welke rol willen hebben, hoe zou je dat nu effectief kunnen vormgeven? Welke momenten zitten daarin, dat wie inspraak heeft vanuit zijn of haar rol? En tot slot leveren wij een analyse en een rapportage op.

Mevrouw Diks: Sorry. Wel aan de hand van de BIG 8 doen wij deze analyse. Dat is even de onderzoeksmethode die daar ook onder zit. Wellicht kennen jullie hem. De bovenkant gaat eigenlijk heel erg over beleidsevaluatie. Hoe stel je nu prioriteit en strategie? Daar hebben jullie ook een rol in. De onderkant is eigenlijk veel meer de organisatie. Hoe kom je nu tot uitvoering? Eigenlijk doorloop je continu de BIG 8 van goede strategie tot uitvoering en zijn er telkens momenten waarop je inspraak kan hebben. Wij analyseren van, wie heeft nu op welk moment inspraak en is dat op het juiste moment of kunnen we daar iets in verbeteren? Het is relatief gedetailleerd, maar zeker met de ambtelijke organisatie zijn dit voor nu de hoofdvragen waar we ... Of de deelvragen waar we over gesprek willen. Lees even, ik ga ze niet allemaal voorlezen, maar volgens mij het belangrijkste wat erin zit, je hebt enigszins gevoel bij wat voor onderzoek gaan we doen? En we gaan niet aan iedereen deze vragen voorleggen, maar ook even toespitsen op, als wij wethouders spreken, is een bepaald onderdeel weer relevanter dan iets anders. Dus we kijken ... We willen eigenlijk antwoord kunnen geven op al deze deelvragen, maar dat zal niet aan iedereen dezelfde vragen zijn. De reflectietafels. Ik gaf het wel even aan, als we het feitelijke deel hebben, willen we eigenlijk op basis van het feitelijke proces die we beschrijven, zowel op, hoe komen we tot strategische keuzes, als op casuïstiek, met elkaar gaan leren. Hoe dat er precies uit ziet, daar willen we het ook graag aan het einde van de sessie met jullie over hebben. De ambtelijke organisatie had daar ideeën bij. Wij denken dat het relevant kan zijn om met de ambtelijke organisatie, een aantal wethouders en raadsleden te kijken van hoe doen we dat nu samen? Wat hebben wij nu, wat hebben jullie nu nodig om eigenlijk goede keuzes hierin te maken? Wat heb je dan nodig van de ambtelijke organisatie, andersom misschien ook wel. Waar gaan jullie over? Tot welk detailniveau wil je iets weten en ook weer niet? En volgens mij is het leerzaam om met elkaar te hebben over, hoe geven we dit proces zo effectief mogelijk vorm om samen te leren voor de toekomst? Dus hoe kunnen jullie als raad je kaderstellenden controleren en je volksvertegenwoordigende rol pakken binnen datgene wat jullie ook aan invloed willen uitoefenen? Wat heb je daarvoor nodig van de ambtelijke organisatie? Zodat ons onderzoek niet alleen feitelijk is, maar ook een advies naar, hoe doen we het in de toekomst zo goed mogelijk? Feitelijk is dat eigenlijk dus een procesplaats waarin je de processen beschreven ziet, een aantal lessen ter vergelijking met andere gemeentes en het feitelijke beeld van waar staat de gemeente nu ten opzichte van de doelen die er gesteld zijn?

En zo een procesplaats is dit even een voorbeeld van hoe dat er dan uit zou kunnen zien. Dit een totaal ander thema, maar wel even van dat we bijvoorbeeld het proces met de raad hierop vormgeven.

Mevrouw Hoogerwerf: Pas als laatste deze wordt ingezet '...' Maar dit was de beste.

Mevrouw Diks: Ik denk ook even in samenspraak met u, even kijken naar, wat zijn jullie vragen en vooral ook even welke ideeën zijn er?

De voorzitter: Bedankt voor deze toelichting. Ik kijk even de commissie aan. U heeft het onderzoeksopzet kunnen zien. Ik zie gelijk al een handje van de heer Van der Meer. Vast een mooie vraag.

De heer Van der Meer: Ik heb twee vragen als dat mag, voorzetter. Dank u wel. De eerste vraag is, het thema is aangegeven als verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, maar als ik het goed zie, gaat het eigenlijk vooral over klimaat en energiebeleid en niet bijvoorbeeld over circulariteit, wat wel een belangrijk aandachtspunt zou kunnen zijn. Ik weet niet of dat nog meegenomen kan worden. Maar als het bijvoorbeeld gaat, dat is mijn tweede vraag, van wat zijn nu overwegingen om de volgorde waarin je gemeentelijke gebouwen of maatschappelijk vastgoed aanpakt in de één of de in de andere volgorde te doen, dan zou bijvoorbeeld de mogelijkheden om ook hergebruik van materialen te plegen, dan worden parkeergarages plotseling wel interessant, want er zit heel veel beton in bijvoorbeeld waar je wat mee kan en dan komt het er heel anders uit te zien wellicht. Dus is het niet een optie om die aspecten ook mee te nemen of wordt het dan te ingewikkeld?

De voorzitter: Mooi, twee vragen. Ik kijk mevrouw Hoogerwerf aan of mevrouw Diks.

Mevrouw Hoogerwerf: Dat was wel ingestoken als het klimaatbeleid rond eigen vastgoed, dus inderdaad wat je zegt, dan niet circulariteit meegenomen en vooral kijken naar de CO2-uitstoot, omdat daar de doelen op zitten. Dus ook de doelen zijn ook 1 september alles energielabel C, 1 september 2023. 1 januari 2023 moesten alleen gebouwen energielabel C hebben. Dus een stukje circulariteit zit hier niet in. Ik ben ook op dit moment nog niet op de hoogte van de doelen rondom circulariteit in Dordrecht dus.

De heer Van der Meer: Even een aanvullende vraag. Een vervolgvraag in die zin dat, er is ook wel een zekere samenhang tussen die beide elementen. Namelijk bij maatschappelijk vastgoed gaat het natuurlijk ook over nieuw maatschappelijk vastgoed wat gebouwd gaat worden. Dan is de vraag hoe dat gebouwd gaat worden. Uit oogpunt van circulariteit belangrijk, uit oogpunt van energie belangrijk en hebben ook nog met elkaar te maken. Het lijkt mij een beetje lastig om het beleid op het gebied van de duurzaamheid te beoordelen als je het materiaalgebruik, met name bij nieuwbouw, maar ook bij verbouw, niet meeneemt.

De voorzitter: De heer Oostlander.

De heer Oostlander: Hoofddoel van het onderzoek is te kijken van in hoeverre voldoet Dordrecht aan de eisen die ze aan zichzelf hebben opgelegd, rondom het energiegebruik van hun eigen vastgoed. Daar gaat het over. Is het een interessante vraag om te kijken naar hergebruik van het materiaal? Ja, natuurlijk is dat een interessante vraag. En de redenering die u ophangt, die klopt ook wel, want op de langere termijn lijdt dit ook bij aan minder energieverbruik als je beton niet opnieuw hoeft te maken, hoeft je er geen energie in te stoppen. Dus het is een interessant feit. Het is niet het hoofddoel van het onderzoek. We zijn, als ik heel eerlijk ben, het nog niet tegengekomen in stukken van de gemeente Dordrecht. Mijn voorstel zal zijn om dit als een zijvraag gewoon te parkeren. Als wij het zien, dan melden we er wat over, want dat kan geen kwaad, die toezegging kunnen we gewoon doen. Maar het hoofddoel blijft gewoon het kijken naar, voldoen we, halen we ook energielabel C of niet?

Mevrouw Diks: En het is natuurlijk wel interessant wat wij wel daarin kunnen doen, is kijken, vanuit natuurlijk wel de strategische keuzes, is circulair überhaupt meegenomen? Dus het kan wel in het afwegingskader. Het is natuurlijk een aanpalend onderwerp wat wel belangrijk is om mee te nemen in welke afwegingen maak je in de strategie? Als daar niks over staat, kan natuurlijk wel een opvallendheid zijn die wel voor de toekomst relevant is.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Vooral omdat de gemeente ook de doelstelling om in 2050 circulair te zijn, volledig circulair zelfs, heeft omarmd. Dus het is eigenlijk heel logisch om dat aspect wel mee te nemen.

De voorzitter: Dank voor deze vragen en het antwoord daarop. Kijk even de commissie nog aan. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. In het doel en ook de hoofdvraag missen wij nog een beetje de check of de doelen ook op een verstandige manier behaald worden. Want het doel is de vermindering van de CO₂-uitstoot. Dat wordt wellicht gehaald met een periode van 40, 50 jaar. Bijvoorbeeld als we het hebben over het warmtenet voor de Sportboulevard, maar is er dan ook op bedrijfsvoering niveau de beste keuze voor de gemeente en wordt het ook in het onderzoek meegenomen en zo ja, komt er dan ook de vraag bij hoe de raad het beste kan bijsturen bij dit soort keuze die toch iets breder gaat wellicht dan ik de vraag heb ... Of dat ik de doelstelling heb gelezen, de hoofdvraag.

De voorzitter: Ik kijk even de onderzoekers aan.

Mevrouw Diks: Ik herken wat je zegt. Ergens denk ik wel, hoe diep gaan we in het hele afwegingsproces zitten van welke keuzes zijn er gemaakt? Dat kan natuurlijk per gebouw heel erg verschillen. Er zijn 340 panden. Het onderzoek is in dat opzicht ook alweer relatief afgebakend en het is de vraag wat er op dit moment gemonitord wordt, dat we hier echt uitspraak over kunnen doen. Geeft dat antwoord op uw vraag? Ik zie ...

De heer Oostlander: Als ik mag aanvullen, misschien helpt dat. De doelen zijn al geformuleerd door jullie als raad. Dat zijn de doelen. Vervolgens moet je die gaan uitwerken en concrete maatregelen en de vraag die u dan stelt, is van, zijn dat dan wel de goede maatregelen? Had je niet anders moeten doen? Dat kunnen we niet van gebouw tot gebouw zeggen. Van, dat monumentale pand daar doe je dubbelglas, maar je had beter het dak beter kunnen isoleren. Daar gaan wij niet over. Daar hebben geen verstand van. Wat we wel kunnen doen, want dat zit ook in het onderzoek, is toetsen van, hoe kom je nu tot die keuzes? Wanneer kies je voor dubbelglas? Wanneer kies je voor gebouw A, wanneer kies je voor gebouw B en wanneer kies je voor dakisolatie? Zit dat gezond in elkaar? Heb je daar goede afwegingskaders? Hoe doet je het? Of is dat een beetje zoals van, de ambtenaar fietste erlangs en dacht, deze moeten we ook wel doen. Dat zal vast wel eens gebeuren namelijk. Dus daar gaan we wel naar kijken.

De voorzitter: Is voldoende, mijnheer Noldus? Mevrouw Hoogland.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Dank u wel. Ik wilde graag nog een suggestie meegeven van, volgens mij vroeger jullie ook van, welke ervaringen wij bijvoorbeeld hadden. Zelf moest ik daar in elk geval terugdenken aan het investeringskrediet verduurzamen maatschappelijk vastgoed. Ik spreek even voor mezelf, maar voor mij was echt totaal onduidelijk hoe ze het tot de keuze waren gekomen van de panden, waarvoor het investeringskrediet werd gevraagd. Sterker nog, volgens mij hadden we als raad daar best wel twijfels over of dat nu de panden waren om mee te beginnen. Dat lijkt mij inderdaad echt een voorbeeld waarin we een soort van misschien dichterbij elkaar kunnen komen van wat ambtelijk gedaan wordt en waar wij behoefte aan hebben vanuit de raad. Dus wie weet is dat er eentje waarnaar je naar het proces nog zou kunnen kijken hoe dat is gegaan.

De voorzitter: Wat denkt u over deze suggestie?

Mevrouw Diks: Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Nieland doet een suggestie. Heeft u daar ... Wilt u daarop reflecteren of?

Mevrouw Diks: Volgens mij dank. Dit is eigenlijk precies wel waar we naar op zoek zijn. Is misschien ook even afhankelijk van de vragen die er nog zijn, is ook misschien een klein beetje feedback op welke ervaringen zijn er op dit moment die relevant zijn voor dit onderzoek van, hoe kunnen we hem zo effectief mogelijk maken?

De voorzitter: Bedankt. Nog meer vragen? De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Even daarop aansluitend. Daar is een van de overwegingen is vaak van, als we toch iets aan een gebouw moeten doen, gaan we meteen ook aan die verduurzaming wat werken. Dat is vaak een overweging, maar dat hoeft natuurlijk uit het oogpunt van verduurzaming niet de meest handige strategie te zijn. Wat voor gewicht kennen jullie toe aan dat soort overwegingen? Er is nu geld voor dit, dus dat gaan we doen of we moeten daar toch iets met de dakgoot doen, dus we gaan wat doen. Zijn dat in jullie ogen geldige overwegingen om een bepaalde keuze te maken of zeg je van, in het oogpunt van duurzaamheid zou je andere criteria moeten leggen?

De voorzitter: De onderzoekers.

Mevrouw Hoogerwerf: Bij verduurzamen heb je inderdaad twee verschillende manieren om, meer verschillende manieren, om dit te doen en je hebt natuurlijke vervangingsmomenten waarop je sowieso als je het dan toch moet vervangen duurzamer kan maken en het, dit is echt een project, we gaan dit pand verduurzamen en we gaan dit helemaal aanpakken, dat zijn verschillende manieren om dat te doen. Daarbij kijk je ook heel erg naar terugverdientijd, dus wanneer verdienen je dit weer terug? Dus wij gaan kijken van hoe wordt dat hier gedaan? En wanneer doe je het op de ene manier, wanneer doe je het op de andere manier? De andere manier is meer beheren en dan verduurzamend beheren en het andere is echt projectwerk.

Mevrouw Diks: Misschien een aanvulling. Misschien even dat hij uit was. Misschien aanvulling daarop. Ik denk dat we uiteindelijk, wij gaan niks vinden van de afwegingen

die gemaakt zijn. Dus even toch vanuit de scoop. De strategie is bepaald. Jullie hebben met elkaar gezegd, deze pannen willen ... Of in ieder geval, er is een soort doelstelling. Er is een strategie bepaald en daarin zijn waarschijnlijk, denk ik, afwegingen gemaakt in wat willen we behalen, hoe, welke maatregelen gaan we daarvoor treffen? Kijk, als dat ... Wij gaan op dit moment in deze scoop niet iets vinden van, jullie hebben deze strategie gekozen, maar je had strategie C moeten kiezen. Dat valt voor nu buiten de scoop. We vinden er vast iets van, maar dat is niet wat wij nu ... Wij gaan geen aanbevelingen doen op de inhoud van de strategie die is gekozen

De voorzitter: Dat is duidelijk. Mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Maar beschrijven jullie wel de strategie die is gekozen?

Mevrouw Diks: Ja, we gaan wel zeker strategie beschrijven. De strategie gaan we zeker beschrijven die er is. Dus dat vanuit een soort van de gestelde doelen. We gaan eerst kijken welke doelen zijn er? We weten, er ligt een strategie. Dus we willen heel scherp maken welke doelen liggen er, welke strategie is er gekozen om daar te komen en ook te kijken naar en als je vanuit die strategie dan kijkt hoe zijn afwegingen gemaakt, eigenlijk precies wat u net beschrijft, zijn jullie vanuit die strategie dan meegenomen in welke ... Dat is een invloedmoment om te kijken van ... Vanuit strategie kan je drie keuzemogelijkheden maken en drie panden, daar zouden jullie mogelijk al invloed op hebben kunnen hebben. Is dat gebeurd bijvoorbeeld of niet of was het alleen eigenlijk het eindresultaat met, wij zijn tot deze afweging gekomen, is dat akkoord? Dat is volgens mij ... Naar dat proces gaan wij kijken.

De voorzitter: Duidelijk. Zijn er nog meer vragen, dan wel verzoeken? Laatste kans. Dan was dit deze commissie als er nog geen aanvullende vragen zijn. Er was anderhalf uur gepland. In een klein half uur zijn we klaar. Dat is mooi.

Mooie suggestie van de heer Van der Meer. Hebben de onderzoekers nog vragen aan de commissie? Laten we het omgekeerd dan doen?

Mevrouw Hoogerwerf: Ik denk het wel. Wij vonden in ieder geval de suggestie van ... Zo, ik ben jouw naam ... Heel fijn. Dus waar als raad zij nu ... Wat wil je ... Maar we gaan misschien gewoon met de raad, met de wethouder en mensen apart individueel praten, maar wat hebben jullie nodig om? Een beetje een op en vraag.

Mevrouw Diks: Misschien is er een voorbeeld waarvan je denkt op het gebied van, hier, dit is een voorbeeld waarvan we denken, dit ging goed. Dit vonden we goed gaan. Hier waren we goed meegenomen of dat je denkt, het voorbeeld van u, mevrouw Nieuwland, hier hadden we het idealiter anders gewild? De ambtelijke organisatie heeft vanmiddag ook een aantal casussen geven van, wij zouden hier graag naar willen kijken. We willen ook enigszins objectief afweging maken in welke casussen we gaan onderzoeken. Dus als jullie denken we hebben een idee bij, dit vinden wij een interessant vastgoedobject waar wij graag naar zouden willen kijken, geef vooral mee en dan kunnen wij vervolgens met elkaar een objectieve afweging maken in wat gaan we onderzoeken?

De voorzitter: Dat is dat is een mooie oproep. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Er zijn nu in jullie antwoorden allerlei verschillende criteria naar voren gekomen die eigenlijk allemaal een rol spelen. Dat gaat over, hoeveel levert het op in het thema van CO2 uitstoot en dus beperkingen en energiebesparing? Hoe zit het met de voorbeeldwerking? Hoe zit het met werk met werk maken? Hoe zit het met terugverdiensijd? Dat zijn allemaal overwegingen die je mee wil kunnen nemen. En ik denk dat het voor de raad wel heel erg behulpzaam is als op dat soort criteria gewoon heldere informatie wordt gegeven, zodat we kunnen zeggen van, wij vinden CO2-besparing belangrijker dan het moment waarop het gebeurt of zo.

De voorzitter: Wilt u daarop reflecteren?

Mevrouw Diks: En dan bedoelt u vooral misschien vanuit een soort voorbeeld of dat u terugdenkt aan een raadsvergadering dat u dan vooral misschien een soort van keuze voorgelegd kregen en minder deze afwegingen die daar dan in zaten?

De heer Van der Meer: En ook de vraag als het gaat over een evaluatie van het beleid ter zake, wat is de voortgang? En ook over met name het toekomstgerichte proces, hoe goed is de informatievoorziening over dat soort afwegingscriteria?

Mevrouw Diks: Helder. Dat nemen we mee.

De voorzitter: Mooi.

De heer Oostlander: Ik wil toch nog even een oproep doen als het mag, voorzitter.

De voorzitter: Jazeker.

De heer Oostlander: Eigenlijk heel specifiek, zijn er vastgoedobjecten ... Mare die fluistert in, die zegt, mag ik nog een vraag stellen? Ik zeg, nee, we zijn aan het afronden. Maar ze zegt, maar we moeten echt die die input hebben voor die vastgoedobjecten. En vanmiddag werd natuurlijk over het onvermijdelijke Energiehuis gesproken en de Sportboulevard. Dat soort dingen, hebben jullie daarvan suggesties voor ons? Dat horen we graag.

De voorzitter: Mijnheer Oostlander, u heeft een hele soepele voorzitter. Dus we kunnen nog even doorgaan. We hebben de tijd. Maar het is een mooi voorstel wat u doet. Zijn er specifieke vastgoedprojecten, ik kom straks bij u, mevrouw Van Herwijnen, die wij willen meegeven aan de Rekenkamercommissie? Mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Ik refereerde dus net al inderdaad naar dat investeringskrediet. Daar zat dus onder andere ook de Sportboulevard in en daar hebben we toen ook, onder andere ons raadslid van de SP, heeft daar heel erg een punt van gemaakt van de aansluiting op het warmtenet wat een terugverdiensijd had van ik dacht ... Ik dacht honderd zelfs. Het was echt heel veel. Zo een soort afweging, ik denk dat we daar heel graag meer over zouden weten. Dus die Sportboulevard, u noemde hem zelf al, maar ik denk dat wij die zeker hier ook op het lijstje zouden willen hebben.

De voorzitter: Mooi. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik zat toch nog eventjes te malen en dan specifiek over sloop. Want panden die op de nominatie staan om gesloopt te worden die worden natuurlijk niet meegenomen. En bij die energielabels voor kantoren is dat volgens mij twee jaar, maar wat je natuurlijk weleens vaker ziet, is dat een pand staat op de nominatie, maar ondertussen ben je tien jaar verder en het pand staat nog steeds. Dus ik ben wel een beetje benieuwd van hoe wordt daarmee omgegaan? Ze worden wel nog steeds onderverhuurd, dus ze worden vaak nog wel gebruikt. Maar de gemeente wil er eigenlijk niet in investeren, want wat is dan de te terugverdiendtijd daarin. Dus ik ben wel een beetje benieuwd naar de panden die men in termijn wel wil gaan slopen, maar wat eigenlijk nog niet een specifieke slooptermijn in zich heeft. En daar zijn volgens mij al wel panden van, dacht ik, in Dordrecht. Eentje bij de N3. Volgens mij zit er eentje bij mij, bij die oude dans...

Mevrouw ...: Zo een oud schoolgebouw.

De voorzitter: De heer Schalken-Den Hartog.

De heer Schalken-Den Hartog: In mijn enthousiasme, dat was niet de bedoeling. Inderdaad, er zijn natuurlijk van die panden die tijdelijk verhuurd worden, maar waarvan nog helemaal geen plannen zijn dat ze op termijn echt gesloopt gaan worden of dat er echt concrete plannen voor zijn. Dat is wel goed om daar ook naar te kijken. En als ik dan toch het woord heb, ik dacht aan het pand van De Munt wat we nu weer verhuren aan de DOOR. Daar zit een monumentaal pand, is misschien ook interessant.

En een pand wat we nog hebben staan, want we hebben de dispositielijsten pas bij onze stukken gekregen, aan het Steegoversloot, vroeger Doelenstein, dat staat ook leeg. Ter aanvulling.

De voorzitter: Goed dat we deze vergadering niet hebben afgesloten, want er komen wat mooie voorstellen. Die zijn genoteerd. Zijn nog meer pannen waarvan deze commissie denkt die zou de Rekenkamercommissie mee kunnen nemen om te onderzoeken? Nee. Ter afsluiting, dan wil ik deze commissie wel afsluiten. Ter afsluiting, dan kijk even naar de Rekenkamercommissie. Er is natuurlijk wel een vraag zojuist gesteld om in ieder geval een aantal raadsleden te betrekken bij de dialoogsessies. Dat kunnen we vanavond inventariseren, maar misschien is het ook wel handig om dat even via de griffie een mail uit te zetten en dan te kijken wie daarop reageert. Ten tweede zou ik zeggen, is er ook nog ruimte om eens een inventarisatie te doen. De vraag die zojuist is gesteld van mogelijk panden die mee kunnen worden genomen, omdat ook nog verder te inventariseren of die vraag uit te zetten binnen de gemeenteraad? Ik kijk even de heer Oostlander aan.

De heer Oostlander: Voor die panden bedoelt u? Ja, laten we dat toezeggen. Dat is best een goed idee namelijk. Je ziet dat met even vragen je al meteen met een paar goede ideeën komt, dus dat gaan we proberen te regelen. En ik zat even te proeven van, misschien moeten ook even tussentijds een update geven als we bijvoorbeeld die gesprekken hebben gehad in die reflectietafels, dat we dan even ergens bij een commissie kwartiertje belet vragen om even te vertellen hoe het is gegaan.

De voorzitter: Is mooi. Mooi voorstel.

Mevrouw Diks: Zou ik even aanscherping mogen doen? Zouden jullie als de uitvraag wordt gedaan over welke panden, dan is het fijn als er in een of twee regels wordt aangegeven wat maakt dat het een interessant pand is. Dat is nog wel relevant voor ons onderzoek om even te kijken van, hoe maken we de selectie erop? Past het binnen de scoop of niet?

De voorzitter: Dat lijkt me verstandig om bij de inventarisatie die vraag ook mee te nemen. Ik wil u uiteraard bedanken en hopelijk tot binnenkort en bedankt deze commissie voor de inbreng. Dank u wel.

2. Initiatiefvoorstel woonwagenebewoners hebben recht op standplaatsen van de fracties VSP en Van Waardhuizen i.c.m.

3. Raadsinformatiebrief over Beantwoorden initiatiefvoorstel "woonwagenebewoners hebben recht op standplaatsen" - Raadsinformatiebrief

Voorzitter: De heer Groenewege
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Gorter (Op ons Eiland)
Mevr. De Groot (BvD)
Dhr. Den Hartog (GL)
Mevr. De Heer (FvD)
Mevr. Van Herwijnen (PvdD)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Van der Net (VVD)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Dhr. Schalken-den Hartog (BvD)
Dhr. Stam (FvW)
Mevr. Stolk (VSP)

Portefeuillehouder: Dhr. P.J. Heijkoop

De voorzitter: Welkom allemaal. Gaat u zitten, gaat u zitten. We moeten even vaststellen dat we quorum hebben van negen fracties en volgens mij is dat wel het geval. Welkom raads- en commissieleden, toehoorders in groten getale. Geen wethouder nog, maar wie weet wat er nog aan zit te komen. Voor het verslag begin ik eerst met een voorstelronde van de raads- en commissieleden, dan begin ik aan mijn rechterkant.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

Mevrouw De Heer: Betsy de Heer, Forum voor Democratie.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op ons Eiland.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer In 't Veld: Richard In 't Veld, VSP.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

Mevrouw De Groot: Megan de Groot, Beter Voor Dordt.

De heer Schalken-Den Hartog: David Schalken, Beter Voor Dordt.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: Dank u wel. Van een aantal fracties zijn er meerdere mensen aanwezig, maar bij een oordeelsvormende vergadering is het volgens mij wel de bedoeling dat er maar één persoon ... Ja, dat bent u.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter, mag ik wat vragen?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Kamphuis: Ik vind het, ik weet niet of het oordeelvoorstel is of niet, maar ik vind het niet netjes, gezien dat mensen die allemaal aanwezig zijn, dat de wethouder er niet is.

De voorzitter: Daar kan ik me wat bij voorstellen. Ik weet niet om welke reden de wethouder er niet is, maar het kan zijn dat hij nog verlaat is door een andere zaal. We zien ook dat de heer Van der Net van de VVD aanschuift en wat te drinken haalt. Goed dat hij het aankondigt. Ondertussen kondig ik het onderwerp aan. We hebben het vandaag over het initiatiefvoorstel getiteld ... En de wethouder Heijkoop. Als je het over wethouder Heijkoop hebt dan schuift hij aan. We hebben het vandaag over het initiatiefvoorstel getiteld Woonwagengewoners hebben recht op standplaatsen van de VSP en Fractie van Waardhuizen en over de collegereactie daarop. Dat zijn punten 2 en 3 op de agenda en die worden gezamenlijk behandeld. Op 14 november jongstleden is hierover een technische briefing in georganiseerd en op 12 december jongstleden nog een beeldvormende vergadering met vier sprekers, vier belanghebbenden, en technische vragen aan de wethouder. Daarnaast zijn er ook nog schriftelijk technische vragen gesteld en de meeste daarvan zijn beantwoord. Nu is het een keer klaar met de technische vragen en gaan we over naar het oordeel van de fracties. Voor dat oordeel

staan er vier politieke vragen, oftewel discussiepunten, op de agenda. En ik breng ze even in herinnering. 1, vinden we dat het huidige beleid voldoende ruimte laat voor groei voor het aantal standplaatsen? 2, wordt er in het huidige beleid voldoende inzet gepleegd om de wachttijden te verkorten? 3, zijn er creatieve alternatieven denkbaar voor de huidige bouw? En 4, hoe wordt transparantie en participatie bevorderd bij besluitvormingsprocessen met betrekking tot woonwagendstandplaatsen? Dan zijn we aanbeland bij de eerste termijn vanuit de commissie. Ik wil graag wat handjes zien voor wie allemaal het woord wil voeren op dat onderwerp. Dat is vrijwel iedereen zou ik zeggen. Het lijkt me handig als de initiatiefnemers als laatste het woord krijgen, want dan kunnen ze ook ingaan op vragen van de andere fracties. Als u daarmee instemt, dan lijkt me dat een praktische werkwijze. Dan kunnen we bijvoorbeeld het rondje beginnen bij de heer Den Hartog en dan de zaal rond, waarbij we als laatste bij u belanden. Gaat uw gang. De heer Den Hartog, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. De titel van het initiatiefvoorstel Woonwagendbewoners hebben recht op standplaatsen, dat spreekt GroenLinks aan. We trekken het graag wat breder. Wat ons betreft hebben alle mensen recht op een woning. Het fundamentele probleem is dat vier opeenvolgende kabinetten Rutte het tekort aan woningen extreem uit de hand hebben laten lopen. Dat betekent dat, hoezeer wij iedereen de woning gunnen waar ze recht op hebben, wel te maken hebben met een tekort aan woningen. Dan is het zo dat het voorrang geven aan een ene groep wachtenden betekent dat helaas een andere groep dan langer moet wachten. Dat betekent dat er altijd een afweging zal moeten worden gemaakt van verschillende belangen. We moeten ook bijvoorbeeld denken aan de wachttijd voor de reguliere sociale woningen. GroenLinks Dordrecht vindt dat de pijn van het woningtekort, want het is pijn, zo gelijk mogelijk verdeeld moet worden. En om die reden zien wij geen reden om het huidige gemeentelijke beleid inzake woonwagendstandplaatsen te wijzigen. Wel willen we iets, namelijk, dat de gemeente meewerkt aan creatieve oplossingen. Bijvoorbeeld kijken van, is het mogelijk om op de ruime plaatsen die er zijn een extra woonwagen te plaatsen? Als dat mogelijk is, prima. En het tweede en laatste is, willen we de gemeente vragen om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn bij het nieuw te ontwikkelen Maasterras, waarvoor ook voor de, waarschijnlijk, want dat ligt allemaal nog niet vast, maar waarschijnlijk de dertien plaatsen, ik ben even de naam van die straat kwijt, in die halve vorm, dat daar vervangende plaatsen voor moeten worden gevonden en wellicht kan dat in dat Maasterras en wellicht is daar wel een uitbreiding mogelijk. Dus dat zouden we graag dan willen horen. Dank u.

De voorzitter: U heeft interrupties?

De heer Stam: Ja.

De voorzitter: De heer Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik vind dat de heer Den Hartog van GroenLinks een vergelijking maakt wat niet te maken is, want u bent er denk ik ook wel van bewust ... Laat ik anders beginnen van, wij zijn met u eens dat er op vele vlakken woningen tekorten zijn. Alleen daar wordt aan gewerkt. Daar is een inschrijftermijn voor en er is een toebedelingslijst voor. Maar u bent denk ik ook wel op de hoogte van het feit dat er op basis van standplaatsen al twintig jaar geen beweging is geweest. Dus ik vraag me

dan toch af, waarom maakt u dan vergelijk met die overige woningen en het rijksbeleid? Want daar wordt wel gebouwd. Niet genoeg. Maar standplaats is twintig jaar eigenlijk al niks gebeurd. Volgens mij is de slogan van uw partij het moet menselijker en socialer. Dat haal ik niet uit uw woordvoering.

De voorzitter: De heer Den Hartog en ik wil bij deze even de oproep aan iedereen doen om vooral zoveel mogelijk via de voorzitter te praten. De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Wij kijken vooral naar de praktijk. Het klopt wat u zei dat er afgelopen 20 jaar geen extra plaatsen bij zijn gekomen. Tegelijkertijd klopt het ook dat de gemiddelde wachttijd voor een woonwagenstandplaats grofweg, als je het afrondt, ongeveer vier jaar is en die voor een sociale huurwoning achtenhalf jaar. Dat zijn afwegingen die je maakt en

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De heer Den Hartog: Als het gaat om onmenselijk, is dat ook een afweging die je maakt, in hoeverre ... Ik heb het net ook even kort gehad over het ruimtebeslag. Hoe ga je de ruimte zo slim mogelijk benutten? Op dezelfde hoeveelheid ruimte kan je meer sociale huurwoningen plaatsen dan woonwagenplaatsen. En dat samen met die gemiddelde wachttijd die er nu is, is dat denk ik een heel sociale afweging.

De voorzitter: Punt. Ik zag eerst een interruptie van mevrouw Kamphuis van de SP en daarna mevrouw Stolk.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Ik wilde via u aan de heer Den Hartog vragen, hoe komt mijnheer bij vier jaar? Want ik hoor van de mensen dat ze veel langer op de wachtlijst staan en geen plek kunnen krijgen. Ze moeten echt wachten totdat ze een plekje van hun ouders vrijkomen of grootouder.

De voorzitter: De heer Den Hartog, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Ik heb dat in de stukken gelezen. Ik weet niet precies welk stuk, maar het werd in maanden uitgedrukt. Vandaar dat ik zei ongeveer vier jaar. Dat is een afronding.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, je hebt stukken en je hebt stukken en je hebt, hoe zeg je dat, statistieken en statistieken. Je hebt leugens en je hebt leugens. Voordat ik wat ga zeggen, ga ik heel eventjes aangeven dat ik heel erg heb getwijfeld of ik de woordvoering vanavond zou doen. Ik heb dat met de burgemeester en de griffier heb ik dat besproken en die hebben gezegd van dat ik de woordvoering, omdat ik geen direct belang heb, de woordvoering vanavond kan doen. Dus bij deze, dat wil ik even gemeld hebben voor de statistieken en voor het verslag. Maar als dat in de stukken staat, wil dat niet zeggen dat dat de werkelijkheid is. De werkelijkheid is dat dat gewoon tussen de tien en vijftien jaar is. Dus ik zou ook graag van de wethouder willen weten hoe die daar dan bij komt dat dat viereneenhalf jaar is, want weet je, als er iemand overlijdt, dan komt er een standplaats vrij of een wagen vrij. Dat zijn vaak wanneer de mensen

doorschuiven. De afgelopen twintig jaar is er totaal geen één vak bijgekomen. Dus als u, even richting de heer Den Hartog, als u het dan heeft over sociaal, vind ik dat niet echt sociaal, want ook de woonwagenbewoners zijn inwoners van onze stad. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De voorzitter: De heer Den Hartog, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Dank u wel, via de voorzitter. Ik denk dat ik heel duidelijk heb gezegd vooraf dat wij vinden dat iedereen een woning moet hebben. Overal waar een tekort is, daar moet iets aan gedaan worden. Dus dat is het algemene. Maar wij zijn niet blind voor dat er ook andere groepen zijn die op een woning zitten te wachten en dat is de afweging die we uiteindelijk maken. Laat me duidelijk zijn, maar dan relateer ik aan het landelijk beleid, het woningtekort is de afgelopen tien jaar, ik refereerde aan vier kabinetten Rutte, ontstaan, bewust ontstaan en groter en groter geworden.

We hebben daar al die jaren tegen geageerd. Als het aan ons had gelegen, was er voldoende woningen voor en de gewone sociale woningen en de woonwagenstandplaatsen. Maar dat is helaas niet de realiteit geworden. Dan moeten we dus nu kijken, welke keuze moeten maken met de huidige realiteit en dat is wat ik zo even heb gezegd.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Een vervolgvraag van mevrouw Stolk die korter is dan haar vorige.

Mevrouw Stolk: Ik ga het proberen. Hoe kijkt u dan aan tegen het coalitieakkoord wat u mede heeft ondertekend? Want u geeft nu de VVD de schuld. Daar zit ook een kern van waarheid in, maar volgens mij heeft u als GroenLinks uw handtekening onder een coalitieakkoord gezet, waarin u toch kiest voor 40 procent in het hogere segment, dus voor duurder woningen. Dan had u ook af kunnen dwingen, we willen meer sociale woningbouw.

De voorzitter: De heer Den Hartog en opnieuw de oproep om via de voorzitter te spreken.

De heer Den Hartog: Via de voorzitter, wil ik graag tegen mevrouw Stolk zeggen van, dat kan ik heel goed uitleggen. Wij strijden, dat heeft u gemerkt, om het aandeel sociale woningen zo hoog mogelijk te houden. In het project Spuiboulevard hebben we bijvoorbeeld ook een motie ingediend om dat te verhogen. We zijn heel blij dat u die mede heeft ondertekend. Dus daarin strijden wij samen om zoveel mogelijk betaalbare woningen te bouwen. Laat onverlet dat er ook een percentage overblijft voor de duurder woningen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter. Ik ben ...

De voorzitter: Laatste vraag. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Het is eigenlijk geen vraag, maar ik ben toch wel blij dat GroenLinks toch een soort beweging maakt om mee te denken over creatieve oplossingen. Daar wil ik het even bij laten. Daar kom ik dadelijk nog even in mijn betoog op terug.

De voorzitter: Dat is goed.

Mevrouw Stolk: Dank.

De voorzitter: De heer Den Hartog was rond. Dan gaan we naar mevrouw Van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel. Doet de gemeente genoeg om standplaatsen voor woonwagens te realiseren? Nee, vindt de Partij voor de Dieren. Er zijn er 153 en dat is al 20 jaar het geval. Daartegenover staat dat er 92 mensen op de wachtlijst staan voor een woonwagenstandplaats en dat schiet zo niet op.

Dat het voor mensen die op een sociale huurwoning wachten ook niet opschiet, vindt de Partij voor Dieren hiervoor geen rechtvaardiging. De gemeente voert geen actief beleid en realiseert zelf geen of nauwelijks standplaatsen. Het vaart nog steeds op de successen van colleges van decennia geleden. Ondanks dat noemt het college zichzelf een voorloper op het gebied van woonwagens in de regio en landelijk. De Partij voor de Dieren is blij dat de VSP en Fractie van Waardhuizen dit onderwerp op de agenda van de raad heeft gezet met hun initiatiefvoorstel en daarvoor onze waardering. Maar dan is er de volgende vraag, doet dit voorstel genoeg om de problemen aan te pakken? En nee, vindt ook dit keer de Partij voor de Dieren. Wij vinden het voorstel niet concreet genoeg. Zo stelt het voorstel geen concrete locaties, geen concrete aantallen of concrete budgetten voor. Het college moet dit volgens de initiatiefnemers gaan uitwerken in een plan van aanpak, maar daaraan verbindt het voorstel geen kaders. Het is dus niet duidelijk hoe dat plan van aanpak eruit moet komen te zien. De mensen die op een wachtlijst staan, hebben behoefte aan perspectief. Maar met het initiatiefvoorstel in de huidige vorm blijft de toekomst ongewis. Hiermee zijn zij dus niet geholpen. De Partij voor de Dieren wil de initiatiefnemers dan ook oproepen om hun voorstel concreter te maken door bijvoorbeeld beleidsmatige en financiële kaders te verbinden aan het plan van aanpak dat het college moet gaan uitwerken. En wij zijn dan daar zeker ook benieuwd naar. Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als ik daarop mag reageren?

De voorzitter: Zeker. Interruptie van mevrouw Stolk, VSP.

Mevrouw Stolk: Vanuit de VSP en ik denk ook vanuit Fractie van Waardhuizen, dank voor uw betoog. Dat is ons uit het hart gegrepen, zou ik maar zeggen. Waarom hebben wij bewust niet gekozen om een financiering, kaders en plekken aan te wijzen? Omdat wij er alle vertrouwen in hadden, omdat dit college een college is met een coalitieakkoord op hoofdlijnen, waarin toegezegd is naar de raad toe, we hebben jullie nodig en we gaan dit met elkaar doen, want er moest iets nieuws komen. Daar was GroenLinks eigenlijk ook een voorstander van. Die heeft dat volgens mij daar ook in gefietst om het anders te gaan doen, om de raad daarbij te gaan betrekken. Dat is ons niet ... Daar zijn we niet doof voor geweest, maar we hebben het wel zo nu neergelegd dat er ook ruimte is, de

ruimte hebben gegeven aan het college met het volste vertrouwen erin dat er ook, omdat het ook landelijk speelt en dat er hier al 20 jaar dan niks gedaan wordt aan de standplaatsen voor woonwagenbewoners. Ook zij krijgen kinderen, kleinkinderen en ga zo maar door. Dat geldt ook voor sociale huurkoop, dat geldt voor alle inwoners van de stad. Dus vandaar dat wij dat op dit moment niet hebben gedaan. Maar weet je, er is alle ruimte om als er initiatieven zijn of dingen waarvan je zegt van, dat willen we wel concreter of dat willen we erin hebben, staan wij er natuurlijk altijd voor open om daar de dialoog met u over aan te gaan.

De voorzitter: Niet direct een vraag, maar mevrouw Van Herwijnen mag wel reageren als ze wil.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel. U stelt wat voor, u verlangt wat van het college. Mevrouw Stolk verlangt wat van het college. Dus dan gaan wij er wel vanuit van, wat is dan het minimale wat u graag gerealiseerd wilt zien? Dat verwacht ik wel terug dan in het voorstel. Wat verlangt u minimaal van het college? En nu is het weinig tot niks. In inspanning, maar voor de rest weinig concrete, definitieve maatregelen of doelstellingen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als ik daar op mag reageren?

De voorzitter: Dat mag.

Mevrouw Stolk: Politiek is een raar spel. Laat ik dat vooropstellen. Ik zit daar zelf nu al een aantal jaren in en gevoelsmatig voel je soms dingen die lekker liggen en die niet lekker liggen, waar misschien wel draagvlak voor is of waar geen draagvlak voor is. Vandaar ook dat we het een beetje open hebben gelaten. Kijk, als wij concreet aan gaan geven en we willen het op die plek en we willen zoveel standplaatsen. Ik kan er wel een aantal noemen en ik kan ook wel plekken aanwijzen, alleen we hebben echt het vertrouwen gegeven aan deze raad om te kijken, neem het nu in je bouwambities mee en in je woonvisie. Vandaar dat wij ook hebben gezegd van, weet je, als er initiatieven zijn en volgens mij heeft deze commissie best wel meegedacht en ook goede dingen meegegeven waar we wat aan hebben en waar we misschien ook dingen kunnen creëren. Wij weten ook in deze tijden dat je niet alles kan krijgen. Dus je moet soms ook gaan voor, al krijg je maar iets. Je kan ergens keihard op inzetten en dan ga je met lege handen naar huis. Wat wij willen, is juist draagvlak creëren met u als raad, om wel iets voor die woonwagenbewoners voor elkaar te krijgen. Dat is onze insteek geweest.

De voorzitter: Dank voor die reactie. Ik merk dat we nu al eigenlijk naar de beantwoording van vragen van de andere fracties gaan, maar misschien is het toch handiger, aangezien u nu bewust als laatste aan de beurt bent, dat u ze even opschrijft de vragen van de andere fracties. Anders duurt het allemaal heel erg lang en ik zie de klok verstrijken. Dat u ze aan het eind gewoon gebundeld samen met de andere indiener beantwoordt. Is dat ... Kunt u daarmee leven? Nog een interruptie van de heer Stam dan.

De heer Stam: Die had u al toegezegd. Dank u wel, voorzitter. Ik zal hem heel kort houden. Op moment dat wij in ons voorstel hadden gezegd inderdaad, zoals mevrouw Stolk zegt van, plekken en geld, dan was er een verkeerde discussie ontstaan. Maar ik

kom in mijn woordvoering nog wel nader terug over het aantal plekken waar wij overdenken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we, denk ik, door met de heer Klerk van het CDA.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Dat de woningbouw een complex probleem is, is een understatement. Voor bewoners van woonwagens is dit niet anders. Misschien is het zelfs complexer. Dat heeft de vorige commissievergadering mij wel geleerd. De verhalen van de insprekers spraken tot de verbeelding en het werd mij helder dat het wonen op een woonwagenkamp meer is dan huisvesting en dat het echt een leefvorm is in al zijn facetten. Als ik de herhaalmeting van Companen lees, constateer ik dat Dordrecht het best goed doet voor deze mensen ten opzichte van andere gemeenten.

Dordrecht hoort bij de weinige gemeenten met meer dan honderd standplaatsen. Het zijn er 153 om precies te zijn en dat is positief te noemen. Ook de toezegging van de wethouder, ten aanzien van de locatie bij De Hoop, is ook een positieve toezegging uit die vergadering. Maar ook is het zo inderdaad dat er voor deze groep de laatste jaren nauwelijks of misschien zelfs geen plek bij is gekomen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Stolk: Mag ik wel interrupties plegen?

De voorzitter: Jazeker. Mevrouw Stolk, VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ook wij hebben dat gehoord dat de wethouder een toezegging heeft gedaan over die vijf standplaatsen bij De Hoop, maar tegelijkertijd hoorde ik hem er ook bij zeggen dat dat in 2026 is. Dan hebben we inmiddels nieuwe verkiezingen. Volgens mij is de heer Stam in zijn vorige functie daar al mee bezig geweest. Dus als we het nu even bij elkaar optellen, zijn we met, hebben we het over vijf standplaatsen, zijn we gemiddeld zeven jaar mee bezig. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De voorzitter: Hoe kijkt de heer Klerk daartegenaan?

De heer Klerk: Zoals ik al zei en ik was nog niet klaar met mijn woordvoering, was mijn slotzin dat er inderdaad de laatste jaren niets bij is gekomen. Dus ik zeg, ik ben blij met de toezegging. Dat is positief dat er extra plaatsen komen.

De voorzitter: U vervolgt uw betoog.

De heer Klerk: Dank u wel.

De voorzitter: Nee, u vervolgt uw betoog niet, want er is een interruptie van mevrouw Kamphuis van SP.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter, ik hoor de heer Klerk zeggen, dat is positief. Maar al zeven jaar ongeveer toezeggen dat daar vijf woonwagens bijkomen en na zeven jaar is er nog niks? Dat vind ik best wel negatief. Hoe denkt de heer Klerk daarover?

De voorzitter: De heer Klerk, CDA.

De heer Klerk: Volgens mij is dit een soort van dezelfde vraag als zojuist werd gesteld. Ik weet niet of de toezegging er al zeven jaar lag. Ik weet hem sinds de vorige vergadering. En of het veel weinig is? Ik was blij met de toezegging, ben blij met de toezegging voor extra plaatsen. Daar heb ik verder nog geen waardeoordeel aangegeven.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Klerk: Maar goed, wat ik zojuist uiteenzette dat ... Omdat er de laatste jaren weinig is gebeurd, dan proberen we ook te zoeken van welke mogelijkheden zijn er dan wel? Dan kan het CDA zich wel vinden in het idee om een onderzoek te doen naar verdichtingsmogelijkheden binnen de bestaande locaties. Dit zou dan heel goed kunnen bijvoorbeeld samen met de bewoners, die ik ook in de laatste commissievergadering best creatieve ideeën heb horen uitspreken. Dus ik denk dat en dat is ook een van de politieke vragen die voor deze vergadering stond, hoe zou die participatie moeten? Op die manier, samen met de bewoners kijken naar die verdichtingsmogelijkheden. Ik ben heel benieuwd naar de mogelijkheden die er daarvoor zijn. Een ander aspect wat ik ten slotte nog naar voren wilde brengen. Omdat Dordrecht goed scoort ten opzichte van omliggende gemeenten, ligt dan wel, als er extra plaatsen komen, een aanzuigende werking vanuit buurgemeenten waar echt heel veel minder gebeurt voor de hand. Als het aan het CDA ligt, komt er dan wel een voorkeursbehandeling voor mensen met een Dordtse binding of een familiebinding met de bewoners van de huidige locaties. Ik ben benieuwd of dat überhaupt mogelijk is en wellicht kan de wethouder daar ook iets over zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kamphuis, SP.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de VSP en de Fractie van Waardhuizen voor het indienen van het voorstel. Het onderwerp is ineens actueel vanwege de plannen van het Maasterras. Eerst stond het kamp niet op het plannen en bij de uiteindelijke plannen wel. De bewoners van het kamp moeten dan weer verplaatsen. Ik zeg weer, omdat sommige bewoners al meerdere keren moesten verplaatsen. Je kan deze mensen weer niet uit elkaar trekken. Ze helpen elkaar met de verzorging van ouderen. Sterker nog, één van de kinderen die geen woning kon krijgen, heeft noodgedwongen een huis in de buurt van het kamp gekocht, zodat ze alsnog de hele dag op het kamp aanwezig kunnen zijn. Wij van de SP vinden dat dit niet kan. Zeker niet, omdat in eerdere vergadering werd gezegd, als we geen andere beschikbare plek kunnen vinden, dan mag het kan blijven staan. Zo ga je niet met de mensen om. Wij zijn wel voor het voorstel, juist voor meer plekken voor de wagens. Er is al veel te lang geen nieuwe plek meer bijgekomen. Gezien de mensen die hier aanwezig zijn, kan je zien hoe hoog de nood is voor nieuwe plekken. Ik ben bij op bezoek geweest voor een persoonlijk gesprek. Ze vertelden mij persoonlijke verhalen, waardoor ik heel slecht heb geslapen. Die wagens die ze samen hebben opgebouwd met hun partner, die kunnen ze nooit meer krijgen. Als de gemeente eerst met alle betrokkenen had gesproken, dan was veel geld kunnen besparen door deze plannen niet door te laten gaan. Hoe vaak moet er nog met de mensen nog verplaatst worden zonde dat er geen plaatsen bijkomen. Ik vraag dan ook aan de wethouder om met deze bewoners in overleg te gaan om te overleggen hoeveel wagens ze nodig hebben en dan ook iets toe kunnen zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we bij mevrouw De Groot, Beter Voor Dordt.

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. Het is belangrijk voor onze stad om alle inwoners een plekje te kunnen bieden. Dus ook in de toekomstige plannen zouden woonwagendwoneers meegenomen moeten worden, aangezien zij ook wachten op woningen. In een normaal huis gaan wonen, voelt niet als thuis voor deze mensen en is dus vaak geen optie. We zitten in een woningcrisis en we doen ons best om dit waar mogelijk op te lossen, maar in dit proces is het belangrijk dat we iedereen meenemen. Dus ook deze doelgroep. Daarbij hebben de bewoners behoefte aan koopplekken, zodat zijzelf eigenaar zijn van de staplek. Want op dit moment bestaande staanplekken voornamelijk uit huurplekken en dit is niet voor iedereen ideaal. Dit is anders voor de wagens zelf aangezien deze bestaan uit koopwagens, waardoor het voor starters lastig is om een eigen plekje te krijgen. Dit is omdat het vaak te duur is om direct een wagen te kopen en dus is er behoefte aan wat meer huurwagens, zodat ook deze inwoners wat makkelijker het huis uit kunnen. Ook kunnen woonwagendwoneers zich maar voor twee kampen inschrijven om een woning te kunnen bemachtigen, wat heel anders is dan mensen die op woningcorporaties inschrijven, want die kunnen dan in de hele regio een huis krijgen. Er mag hiervoor best gekeken worden naar mogelijkheden om dit gelijker te stellen. Wij van Beter Voor Dordt vinden dat de woonwagendwoneers meer aan de voorkant meegenomen mogen worden in nieuwe projecten, door bijvoorbeeld in gesprek te gaan met ze en ze ook perspectief te geven op een woonplek in de gemeente.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is mevrouw Stolk. Nee, dat is niet waar. Die hebben we voor het eind bewaard. Dat is waar. Het toetje. De heer Kolkiliç, DENK.

De heer Kolkiliç: Dank, voorzitter. Voorzitter, het initiatiefvoorstel is door mijn fractie uitgebreid doorgenomen al een langere tijd, een duidelijk en goed onderbouwd stuk, waarbij de vraag ook door mijn fractie ondersteund wordt. Voorzitter, ik houd ervan wanneer de stukken goed inhoudelijk onderbouwd zijn en dat hoort u mij ook meestal aangeven. Dit keer kan ik dat, wanneer ik het collegeadvies lees, jammer genoeg niet zeggen. Het collegeadvies bestaat uit één A4, wat eigenlijk ook met één zin kon. We gaan het niet doen. Vier punten benoemd, ruimte is schaar, grond is duur, ruimtebeslag van woonwagens is groot en opvallend is dat het college dat vergelijkt met sociale huurwoningen. Ik heb ook meerdere fracties hier alleen maar de vergelijking horen maken met sociale huurwoningen. Hierbij de eerste vraag aan de wethouder, voorzitter. Waarom vergelijkt het college de ruimte voor een woonwagen met sociale huurwoningen en niet met andere grotere, duurdere projecten? Voorzitter, vierde punt en dit is ook het leukste. Meer ruimte voor een doelgroep zal voor een andere doelgroep minder ruimte geven. Dit gaf de wethouder zelf ook meerdere keren aan tijdens de laatste commissies. Keuzes maken, noemde hij. Waarom moeten er keuzes gemaakt worden tussen Dordtse inwoners? Midden december heeft de raad nog een doelgroepenverordening vastgesteld. Deze groep Dordtenaren die komen daar niet in terug, maar worden ook buitenspel gezet wanneer er gezegd wordt dat er keuzes gemaakt moeten worden en dat er voor andere groepen gebouwd gaat worden. Voorzitter, we hebben het hier over ras Dordtse inwoners. Als je ambities hebt, moet je voor alle inwoners bouwen of een plek realiseren. Niet en of, maar en en. Voorzitter, tot slot. Als trotse Dordtenaar schaam ik me voor hetgeen wat ik nu ga aangeven.

Het College voor de Rechten van de Mens heeft op 14 februari 2019 aangegeven dat de gemeente Dordrecht zich schuldig heeft gemaakt aan discriminatie, door een bewoner, ik ga zijn naam niet benoemen, niet in aanmerking te laten komen voor een plek voor zijn woonwagen en dat de gemeente Dordrecht woonwagenbewoners discrimineert. Verbonden onderscheid werd er genoemd. Tijdens de gemeente ... Of tijdens de zitting heeft de gemeente toen aangegeven bezig te zijn met nieuw beleid en dat daarin de vragen behandeld zullen worden, of er nieuwe standplaatsen bijkomen en of er aan de manier van plekken toewijzen veranderingen komen. De zaak was op 17 januari 2019. We leven in 2024 en over twee dagen is het precies vier jaar geleden. Voorzitter, tijd voor aanpak en verandering. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat zijn we bij de heer Gorter van Op ons Eiland.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Hij staat aan. Op ons Eiland staat positief tegenover het initiatiefplan van de VSP en Fractie van Waardhuizen. Tegenstrijdige verklaringen van bewoners en gemeente dat was te verwachten, maar waar ligt nu de waarheid? In de gesprekken met de woonwagenbewoners druipt de frustratie ervan af over de huidige opvolging en het meedenken over oplossingen voor plekken voor hun kinderen. Bewoners hebben ook aangegeven dat er mogelijkheden zijn op het splitsen van plaatsen of het gebruik maken van beschikbare ruimte waar nu geen woonwagens staan. Wordt er niet naar de woonwagenbewoners geluisterd? Op ons Eiland is er niet van overtuigd dat het college haar best heeft gedaan om naar alternatieven te kijken of zoals ik dat al eerder heb gezegd, out of the box te denken. Wij zouden graag een gedegen onderzoek willen om deze mogelijkheden te onderzoeken in samenspraak met de woonwagenbewoners. Voorzitter, het college hanteert de volgende criteria. Wat past in de omgeving? Welke doelstellingen kunnen wij bereiken op deze locatie? Waar is de behoefte aan in de stad en op deze plek? Wat is financieel haalbaar? Als deze criteria de basis zijn van op welke gronden er beslissingen worden genomen, dan begrijpen wij de onvrede en de onduidelijkheid wel, want die zijn verre van SMART. Deze criteria zijn naar onze mening afhankelijk van het humeur van het college. Je kan er alle kanten mee op. Ik heb de vraag nog bij de griffie uitstaan voor een kopie van het huidige beleid. Heb ik nog niet ontvangen, dus die vraag laat ik nog even lopen. Maar wat is nu de huidige koers van het college? Daar zou ik van de wethouder toch wel een antwoord op weten, is dat het terugbrengen van het aantal woonwagenstandplaatsen? Is dat het bestaande aanbod aanhouden of is dat het uitbreiden van woonwagenstandplaatsen? Voorzitter, dat was het even voor de eerste termijn.

De voorzitter: We gaan die laatste vraag zo politiek mogelijk proberen op te vatten. Heeft u een voorkeur voor één van die optie, want dan kunnen we ...

De heer Gorter: De laatste, uitbreiden.

De voorzitter: Kijk, daar gaan we hem op die manier opvatten. Mevrouw Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Dank u wel, voorzitter. Om eerlijk te zijn, vind ik het wat verwarrend dat we eigenlijk discussie hebben over de cijfers, want uiteindelijk

baseren we ons wel op die cijfers. Ik vind het dus best wel ingewikkeld dat de cijfers nu als het ware ter discussie staan. Dus ik baseer me in mijn woordvoering op de cijfers zoals we ze gekregen hebben. En ik wil nogmaals ook aan de wethouder vragen hoe hij reflecteert op de andere cijfers die hier ook zijn genoemd. Dus dat even vooraf. Ik wil maar beginnen met wat het college ook schrijft, dat ruimte schaars is en dat we inderdaad, zoals ook mijn collega van GroenLinks al aangaf, we eigenlijk wel voor iedereen ruimte zouden willen. Want de verhalen zijn schrijnend, ook van de woonwagendwongers. Maar hoe vaak horen we niet van jongeren die noodgedwongen thuisblijven, van mensen die scheiden maar nog bij hun ex moeten blijven wonen, enzovoorts. Ik hoop dus ook van harte dat we, ondanks de slechte vooruitzichten van de bouw, wel doorgaan met bouwen, want die woningen zijn gewoon hard nodig. Maar die zijn er nog niet, dus meer ruimte voor woonwagens betekent ook minder ruimte voor andere doelgroepen.

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Kamphuis van de SP.

Mevrouw Kamphuis: Ik wil via de voorzitter vragen aan mevrouw Nieuwland. Sorry. Maar hoe ziet u het? Er wordt elk jaar sociaal, tenminste, wordt heel vaak sociale woningen erbij gebouwd. Naar de SP-fractie zijn dat er veel te weinig, dus er moet inderdaad meer sociaal en minder duur. Maar van de woonwagens is de afgelopen twintig jaar geen enkele plaats bijgekomen. Hoe zit mevrouw er ...

De voorzitter: Mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Dat zou ik dan ook heel graag aan de wethouder vragen of het inderdaad zo is dat de sociale huurwoningen erbij zijn gekomen. Ik betwijfel het eigenlijk of die nu zoveel zijn toegenomen in de afgelopen twintig jaar.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis met een vervolgvraag?

Mevrouw Kamphuis: Ik bedoel ook, hoe ziet mevrouw tegenover dat er geen woonwagendwongers erbij is gekomen en ik luister naar de mensen die daar altijd wonen, dus die zien geen wagen bijkomen.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Volgens mij hebben we inderdaad geen discussie over de vraag of er wel of geen woonwagens zijn bijgekomen, want het zijn er inderdaad al tijden 153 en wat ons betreft mogen dat er zeker meer worden, maar we hebben nu niet over de vraag of het er meer moeten worden. Ja, maar ook over die vraag, maar het is nu ook de vraag of je dat voorrang wilt geven. Dat is de allereerste vraag.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Een laatste vervolgvraag van mevrouw Kamphuis en dan mevrouw Stolk.

Mevrouw Kamphuis: Ik vraag duidelijk, er zijn geen wagens bijgekomen. Hoe denkt u daarover? En die vraag gaat daar dus wel over. Ik ga over mijn vragen en ik wil daar antwoord op via de voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Ik heb niet het idee dat ik daar geen antwoord op gaf. Wat mij betreft mogen we in Dordrecht bouwen, bouwen, bouwen en mogen daar dus woonwagens bijkomen, sociale huurwoningen bijkomen, woning in het middensegment, in het hoog segment. Volgens mij hebben we op alle vlakken behoefte aan uitbreiding, ook aan woonwagens.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, nu word ik toch een klein beetje getriggerd door mevrouw Nieuwland, want u zegt eigenlijk, er moeten wel meer standplaatsen bijkomen. Dat hoor ik u eigenlijk zeggen. Want u zegt, alle doelgroepen die in deze stad wonen, hebben behoefte aan woningen. Starters die thuis zitten, maar daar bouwen we voor. Wij hebben op het Leerpark hebben we gebouwd, hebben we studentenwoningen. We bouwen woningen voor ouderen, levensloopbestendige woningen. We zijn bezig met een initiatiefvoorstel, hebben we ingediend en wat bij meerderheid is aangenomen om knarrenhofjes te bouwen. Maar waarvoor nemen we dan deze Dordtenaren niet mee? Want we hebben het gewoon over Dordtenaar, die in een bepaalde cultuurvorm wel wonen, maar dat zijn wel onze Dordtenaren en daar zegt u eigenlijk van, al die doelgroepen daar gaan we voor bouwen, behalve.

De voorzitter: De vraag is helder. Mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Die zou ik dan toch heel graag aan de wethouder willen geven hoe die dan in zijn woonvisie daar dan op een goede manier invulling aan wilt geven.

De voorzitter: Mevrouw Stolk met een vervolgvraag.

Mevrouw Stolk: Probeer het nog één keer. Het college die maakt het beleid, waar uw partij ook in zit. Daar heeft u ook uw handtekening onder gezet onder dat coalitieakkoord. Alleen wij als raad bepalen of er standplaatsen bijkomen of niet, dat mag u ook bepalen gewoon als zelfstandig raadslid. Dus ik vraag aan u, vindt u dat daar meer standplaatsen bij moeten komen voor deze Dordtenaren?

De voorzitter: Mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Ik juich het toe dat bij De Hoop meer plekken komen. Zeker.

De voorzitter: Was daarmee uw betoog rond?

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Ik denk dat we dan nu inderdaad een beetje in de ingewikkelde discussie beginnen te belanden van ... Kijk, volgens mij is de vraag een soort van tweeledig, van, wil je extra plaatsen en als het antwoord daarop ja is, dan ben je voor het initiatiefvoorstel. Maar voor mijn gevoel ligt dat is toch iets genuanceerder. Maar misschien is dat ook waarop u inderdaad nog meer in kunt gaan, want misschien heb ik een verkeerd beeld bij het initiatiefvoorstel. Dat zou ook kunnen.

De voorzitter: Dat mag u in uw eigen bijdrage doen.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Dus dat wil ik inderdaad graag alvast meegeven voor de beantwoording die u nog straks hoopt te doen. Want voor mij blijft dus ook staan dat we het als Dordrecht zo slecht nog niet doen als we kijken naar het aantal standplaatsen per 1000 woningen, maar ook naar de wachttijd, maar daar begrijp ik dus van dat er in elk geval discussie is over of die cijfers wel zouden kloppen. Dus dat hoor ik graag. Wij zijn dus positief over de toezegging van De Hoop en we hopen ook dat er gekeken wordt naar de mogelijkheden bij het Maasterras. Maar ik denk ook dat we creatiever moeten zijn, inderdaad moeten kijken naar, hoe werkt het nu met die plaatsen op de wachtlijst? Daar zou ik ook graag een vraag nog over stellen aan de wethouder. Je mag dus op twee plaatsen intekenen en ik snap dat ergens dat je dat niet wil dat je op elk terrein kunt intekenen, maar tegelijkertijd, als ik me dan even zo voorstel, je hebt een woonwagenkamp waar kortgeleden opa en oma bij wijze van spreken zijn overleden. Dan kun je naar de mens gesproken, kun je daar dan maar beter niet op inschrijven, omdat je weet dat waarschijnlijk voorlopig niemand komt te overlijden op zo een kamp. Het kan toch niet waar zijn dat dat soort overwegingen soort van meespelen in waar je wel of niet op inzet, omdat dat normaal gesproken in een huurwoning ook allemaal niet mee hoeft te spelen. Dus ik ben benieuwd of daar ook nog meer mogelijkheden liggen voor woonwagenkampbewoners. Maar ik denk vooral ook, ook naar aanleiding van de vorige keer, dat we ook meer in moeten zetten op overleg, want wij kunnen hier met creatieve oplossingen komen die misschien voor de doelgroep helemaal niet werken. Dus ik denk ook vooral dat we daarin nog de winst moeten zoeken, dat gezamenlijk gekeken kan worden naar de verdichting of wat '...' zei en ik hoop ook dat daar het initiatiefvoorstel aan bijdraagt, dat in elk geval die opdracht wordt meegegeven om daar nog naar te kijken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met mevrouw De Heer van Forum voor Democratie.

Mevrouw De Heer: Dank u wel, voorzitter. Voorlopig standpunt van FvD over het initiatiefvoorstel van VSP en Fractie van Waardenburg. Dat voorliggende voorstel dat oogt voor ons sympathiek en zou ook de steun van ons kunnen verwachten. Maar ik wil toch eerst even de twee politieke vragen daarop reageren van of dat we vinden dat het huidige beleid voldoende ruimte laat voor het aantal standplaatsen en de tweede vraag of in het huidige beleid voldoende inzet gepleegd is om de wachtlijsten te verkorten. We realiseren ons dat er in de afgelopen jaren veel plannen ontwikkeld zijn, waardoor er een complete projectkaart van Dordrecht tot stand is gekomen. Vele projecten zijn voorgaande periodes ontwikkeld en worden nu gerealiseerd of staan op het punt om gerealiseerd te worden. Er zijn dus ontzettend veel ontwikkelingen gaande.

Echter blijkt dat in deze plannen de uitbreiding van standplaatsen en daarmee het verkorten van wachttijden niet is opgenomen. Wij zien dit niet zozeer als onwil, maar eerder als gevolg van keuzes voor andere projecten. De vraag dringt zich dan ook op of de gemeente Dordrecht bereid is zich in te spannen om wel ruimte beschikbaar te stellen en zodoende wachttijden te verkorten. Tevens komt dan de vraag welke concessies we dan moeten doen om deze mensen een plek te geven? Mocht de raad tot het besluit komen dit initiatiefvoorstel uit te voeren, welke concessies moeten er dan gedaan worden en wat zijn de gevolgen? Daar zou ik graag een reflectie van de wethouder op zien.

De voorzitter: Voor zover de wethouder die vragen politiek kan beantwoorden, gaan we dat doen. Maar we gaan niet weer een hele technische sessie daaraan wijden. Dank voor uw bijdrage. Als u een microfoon kunt uitzetten, dan gaan we verder met de heer Van der Net van de VVD.

De heer Van der Net: Dank u wel. De cijfers, het wordt op dit moment bestreden, omdat men vanuit horen zeggen andere geluiden heeft. Ik noem dat altijd Facebook Politiek. Wachtijd voor de standplaats is drie ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk van de VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat nu precies de heer Van der Net dit aangeeft, Facebook-politiek, ik kan hem ook terugleggen. Volgens mij doet de heer Van der Net aan Twitter-politiek. Dat komt een beetje op hetzelfde neer. Als je met mensen in gesprek gaat, dan kan je horen hoe lang die wachtlijsten zijn en hoe lang mensen al ingeschreven zijn. Dus ik zou toch eens ook naar die doelgroep een keertje langsgaan als VVD'er om daar eens wat informatie op te halen, voorzitter.

De heer Van der Net: Ik noem dit via u, voorzitter, alternatieve feiten. Ik ga hier vanuit die cijfers die zijn aangeleverd. Als er andere cijfers zijn, wil ik ze graag horen, maar op dit moment zijn dit de cijfers en ik ga niet uit van wat horen zeggen. Heel simpel. 3,6 jaar voor een standplaats en voor een sociale woning achtenhalf jaar. Gemiddelde inschrijftijd voor een woonwagendstandplaats is landelijk zeven jaar. Dus met andere woorden van, wat is dan uiteindelijk ook het probleem? Het probleem is inderdaad dat mensen lang moeten wachten, maar nogmaals, dat hebben al veel sprekers voor mij gezegd, dat heeft te maken met allerlei problemen om te bouwen.

De voorzitter: Punt. Een interruptie van mevrouw Kamphuis, SP.

Mevrouw Kamphuis: Via u, voorzitter, wil ik aan de heer Van der Net vragen, hoe komt u erbij dat er geen wagens bij zijn ... U zegt, de wachtijd is zo lang voor woonwagens en voor sociale huur zo lang. In die twintig jaar zijn er geen wagens bijgekomen. Zijn niet zoveel mensen overleden gelukkig. Dan blijft die wachtijd voor woonwagendbewoners toch lang?

De voorzitter: De heer Van der Net.

Mevrouw Kamphuis: Hoe ziet u dat?

De heer Van der Net: Ik kan aan mevrouw Kamphuis uitleggen hoe dat werkt in de normale wereld. Er zijn cijfers en ...

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter?

De heer Van der Net: Die cijfers die moeten dan uiteindelijk inderdaad worden bestreden met andere cijfers en feiten. En op dit moment zijn dit natuurlijk wel uitspraken, maar het wordt niet gestaafd door enig bewijs.

De voorzitter: Een vervolgvraag van mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Sorry hoor, maar dit vind ik een beetje neerbuigend.

De heer Van der Net: Dat mag. Maar goed, ik vervolg mijn betoog, voorzitter.

De voorzitter: Zeker.

De heer Van der Net: Een woonwagen neemt ook de ruimte in voor twee à drie sociale woningen. Als we dan gaan kijken, dan zien we dat het grootste probleem ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De heer Van der Net: Op dit moment ligt bij de sociale woningbouw.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Een reactie van mevrouw Stolk, VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik wist dat deze vraag zou komen en ik wist ook wat ik zou gaan zeggen. Heel gek. De VVD, de Dordtse VVD voor de Dordtse inwoners, die bouwt huizen van zes, zeven, acht, negen ton waar je misschien wel tien sociale huurwoningen neer kan zetten en een woonwagenbewoner die zou dan zoveel ruimte innemen. Weet je wat die huizen innemen waar mensen wonen van een miljoen, hoeveel sociale huurwoningen je daar kwijt kan?

De heer Van der Net: Voorzitter, ja, dat weet ik. Het feit dat, inderdaad, dat soort grote woningen inderdaad ook voor de gemeente heel veel geld opbrengen en dat die mensen dan ook nog eens een keer met een extra gevulde portemonnee goed zijn voor de trotse samenleving, dat benoemt mevrouw Stolk dan ook niet. Ik kon de vraag ook terugplaatsen, voorzitter, naar mevrouw Stolk. U geeft nu aan dat u graag inderdaad een uitbreiding wil van de standplaatsen, maar u wilt ook al constant, roept u maar, er moeten meer sociale woningen komen. Is dat dan niet in tegenstelling tot elkaar? Want als u kiest voor meer woonwagens, dat betekent uiteindelijk dus ook minder sociale woningen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat is gewoon appels met peren vergelijken. Maar het is kenmerkend. Ik mag de heer Van der Net niet noemen, maar voor de Dordtse VVD, door te zeggen van we bouwen wel voor de rijken, maar niet voor de mensen voor sociale woningen. Eigenlijk discrimineer je daarmee een bepaalde doelgroep en dat vind ik echt een beetje discutabel op dit moment. Maar goed, laat ik die discussie niet voeren. Wat we willen, is dat we ruimte krijgen voor deze mensen, want het zijn ook inwoners van onze stad. De Dordtse VVD, die voor de Dordtse inwoners is, dit zijn ook uw inwoners.

De voorzitter: De heer Van der Net.

De heer Van der Net: Ik hoor geen vraag en ik krijg ook geen antwoord inderdaad op de vraag inderdaad welke keuze dan wordt gemaakt.

De voorzitter: In dat geval kunnen we door met de vraag van mevrouw Kamphuis van de SP.

Mevrouw Kamphuis: Ik heb best wel een heel goed idee. We doen een paar miljoenenvilla's achterwege, we bouwen daar sociale huurwoningen en woonwagens. Probleem opgelost. Dank u.

De voorzitter: Wat vindt de heer Van der Net van dat?

De heer Van der Net: Dat mevrouw Kamphuis, net zoals mevrouw Stolk, niet echt goed kan rekenen, omdat wij inderdaad een brede mix van woningen hebben voor onze brede bevolking en wij hebben niet alleen maar te maken met mensen die in een woonwagen wonen of in een sociale woning, maar we hebben ook te maken met mensen die in een gewoon, een mooie koopwoning willen wonen. En mensen met een dikke portemonnee die ook graag hier in Dordrecht willen blijven wonen en die een grote woning willen. We hebben op dit moment gewoon een beleid waarin we gewoon een goede mix hebben van alles. Dat wordt bestreden door mevrouw Stolk, maar ze noemt daar de cijfers niet bij. Ik ga mijn betoog, denk ik, gewoon weer eventjes doorzetten.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter?

De voorzitter: Nee, nog één vervolgvraag van mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Ik heb ...

De voorzitter: En dan gaan we inderdaad door met uw betoog.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Ik heb de basisschool afgerond en de middelbare school, dus ik ken rekenen. Dank u wel. Volgens de plannen worden dadelijk 18 komma nog wat procent sociale huurwoningen gebouwd op de Maasterras, 40 procent dure huizen. Als ik zo een beetje snel rekenen is 32 procent verschil. Ik kan het mis hebben, want ik kan niet rekenen, maar hoe ziet de heer Van der Net daar dan tegenover.

De heer Van der Net: Ik kan u dat wel uitleggen. Die dure woningen die zijn nodig om uiteindelijk inderdaad de extra kosten voor de gemeente, om die inderdaad te dekken om daar sociale woningen ook neer te zetten. Zo simpel werkt dat, mevrouw Kamphuis, in deze echte wereld.

Mevrouw Kamphuis: Denigrerend.

De voorzitter: Ik zie nog een interruptie op dit onderwerp. Ik wil toch even voorstellen, u krijgt ook uw eigen bijdrage.

De heer Stam: Ik heb even een kleine opmerking maar.

De voorzitter: Vooruit.

De heer Stam: Ik merk enige discrepantie tussen twee coalitiepartijen met dure woningen en sociale ...

De voorzitter: U vervolgt uw betoog.

De heer Van der Net: Ons akkoord is heel duidelijk en daar hebben wij ons in gevonden. Kijk, dat is heel simpel, wij hebben inderdaad eigenlijk, we hebben toegestaan om iets meer sociale woningen te bouwen om deze coalitie ook gewoon voort te kunnen zetten. Even nog de 153 standplaatsen in Dordt, dat zijn de veel. Als je gaat kijken in de regio, dan is drie vierde van de standplaatsen die vinden plaats hier in Dordrecht en dat vinden wij ook nog steeds goed, want het zou mevrouw Stolk verbazen en ik hoor net van de tribune van, u moet eens met mij praten. U weet op welke voetbalvereniging ik zit en daar wonen ook ... Daar voetballen ook mensen op het kamp. Daar praat ik ook wel eens mee. Dus geen ... Ik zie heus wel waar de problemen liggen, maar de cijfers zijn op dit voor mij echt leidend en ik zie gelukkig, dat geef ik ook wel toe, dat bij De Hoop uiteindelijk nu er inderdaad wat extra standplaatsen bijkomen. Ik vraag ook wel eventjes aan de wethouder, dat ben ik wel met iedereen eens, dat als we inderdaad het Maasterras gaan aanleggen en moet daar een verplaatsing gaan plaatsvinden. Ik heb gehoord twee plaatsen erbij. Misschien zou daar toch ook eens naar moeten worden gekeken en ik ben het ook eens met de heer Klerk dat we toch ook moeten gaan kijken naar creatieve oplossingen van waar hebben we nog ruimte? Maar ik geef wel even aan van, de ruimte in Dordrecht is zeer en zeer beperkt. Als je woonwagens ergens wil plaatsen, betekent dat automatisch dat je daar minder woningen neer kan zetten. Zo simpel werkt dat en op dit moment kunnen wij ons gewoon vinden in het huidige beleid zoals dat door het college wordt vormgegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we nu bij de termijnen van de indieners. Heeft u nog een voorkeur voor wie begint? De heer Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ter bespreking van het initiatiefvoorstel om te komen tot extra standplaatsen zijn er vier politieke vragen geformuleerd, zoals u heeft aangegeven. Op de eerste twee vragen kan volmondig nee worden gezegd. In het huidige beleid wordt in feite geen enkele ruimte gecreëerd voor deze doelgroep.

Dit in tegenstelling tot andere doelgroepen, zoals dat in het doelgroepenbeleid is opgenomen in onze stad. Zelfs nieuwe doelgroepen die naar onze stad komen, worden beter gefaciliteerd dan de standplaatsen. Incidenteel is nu een plan om vijf plaatsen toe te voegen bij de ontwikkeling achter De Hoop. Dan is het eigenlijk ook voor wat ons betreft een overbodige vraag of er voldoende is ingezet op het verkorten van de wachttijden. Want bewerkstellig je dit zonder extra plaatsen? Deze mensen zijn eigenlijk volledig afhankelijk van natuurlijk verloop. In feite kunnen we dan ook zeggen dat deze mensen een vergeten en weggestopte groep inwoners zijn van onze stad, met te weinig aandacht voor hun positie en rechten. En we hebben het niet meer over situaties zoals deze in het verleden hebben gespeeld en ook door de overheid min of meer zijn toegelaten. Hij betreft nu veelal ondernemers met een eigen bedrijf of een vaste baan en kinderen die een hoogwaardige opleiding hebben gevolgd. Kortom, mensen en gezinnen zoals u en ik, maar ook met een eigen cultuur en sterke, sterkere, familiebanden. Dit verdient meer respect. De derde politieke vraag is of er creatieve mogelijkheden zijn om te komen tot extra standplaatsen. Een aantal zijn grofweg de revue gepasseerd in de laatste commissievergadering waar de bewoners hebben ingesproken. Tegelijkertijd hebben een aantal bewoners zelf een suggestie gedaan over een wellicht mogelijke oplossing. Fractie van Waardhuizen steunt deze optie van harte. Namelijk, het

beoordelen van de grote van de huidige standplaatsen en onderzoeken of daar extra plaatsen kunnen worden toegevoegd. De vraag voor nu aan de wethouder is dan ook of hij op korte termijn dit onderzoek samen met de bewoners wil en gaat oppakken? Fractie van Waardhuizen denkt in totaal aan de toevoeging van een aantal standplaatsen tussen de vijftien en twintig plekken. Enerzijds via het zojuist gevraagde onderzoek op de huidige plekken en anderzijds via een aantal nieuwe plekken in onze stad en dan rekent de Fractie van Waardhuizen de vijf plekken die nu worden gerealiseerd aan De Hoop al mee. Kan de wethouder toezeggen dat dit onderzoek opgepakt wordt? Serieus wordt opgepakt? We begrijpen overigens dat dit een lastige opgave is en dat de speurtocht naar bouwlocaties lastig en moeilijk is. Maar om dan in te spelen op vraag vier en de transparantie en participatie is Fractie van Waardhuizen van mening dat een overleg met de bewoners deze plekken te vinden moeten zijn. Naar de toekomst toe zou het mooi zijn om bij projectontwikkeling en ook een percentage op te nemen voor de groei van standplaatsen. Kan de wethouder toezeggen dat een toekomstige ontwikkelplannen er ook oog is voor standplaatsen en procentueel meeneemt in de plannen? En is de wethouder dan bereid om dit in participatie met een afvaardiging van de bewoners te doen? Voor zover de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door met mevrouw Stolk van de VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Ik wil allereerst ook wel de commissie danken, want ik hoor eigenlijk niemand zeggen, er moeten geen standplaatsen bij. Denk creatief, dus ik vind wel een compliment aan de commissie ook, ondanks de kritische noten die je laat horen, dat er wel ruimte zit. Dus daar wil ik zo meteen ook nog wel even op ingaan. Voorzitter, naar aanleiding van het initiatiefvoorstel dat de VSP samen met Fractie van Waardhuizen heeft ingediend, zijn er enkele politieke vragen gerezen met betrekking tot het huidige beleid rondom de woonwagenstandplaatsen. Allereerst is de vraag of het huidige beleid voldoende ruimte laat voor groei van het aantal standplaatsen.

Ons standpunt is dat dit niet het geval is. Er is de afgelopen twintig jaar niets bijgebouwd, wat geen recht doet aan de behoefte en de cultuur van deze gemeenschap. In februari 2023 waren er twintig inschrijvingen die op de lijst stonden met een inschrijving tussen 2003 en 2012. Deze mensen staan dus al tussen de elf en twintig jaar ingeschreven. Het huidige beleid van de gemeente Dordrecht is heel summier en je kan eigenlijk wel zeggen minimaal beschreven, wat de heer Gorter eigenlijk net ook al aan gaf. Dus ja, het biedt wel ruimte, maar geen enkel houvast. De VSP vraagt zich dan ook af of de politieke wil wel aanwezig is om tot uitbreiding van het aantal standplaatsen te komen? Voorzitter, dan vraagt twee. Daarnaast is er de vraag of er voldoende inzet wordt gepleegd om de wachtlijsten te verkorten. Ook hier schiet het college naar ons idee tekort. Woonwagenbewoners zijn inwoners van onze stad en verdienen dezelfde aandacht en inzet als andere inwoners. De behoefte aan een standplaats binnen een redelijke termijn is al gedurende een groot aantal jaren aanwezig. Omdat er in de afgelopen twintig jaar geen standplaats is bijgekomen, zijn wij van mening dat er een duidelijke, onvoldoende inzet is gepleegd. Het is teleurstellend dat het college ons initiatiefvoorstel afdoet als een motie, terwijl wij van mening zijn dat er daadwerkelijk actie ondernomen moet worden. Verder is het belangrijk om te kijken, meerdere hebben dat al aangegeven, naar creatieve alternatieven voor de huidige bouw. Wij zijn van mening dat er altijd oplossingen te bedenken zijn als er een wil is. Het is zaak om buiten

de gebaande paden te denken en te kijken naar innovatieve manieren om woonwagendstandplaatsen te realiseren. Wij zijn dan ook blij dat diverse partijen meedenken. Denk hierbij zeker aan de optie, wat al meerdere keren vanavond gevallen is, verdichting op de bestaande locaties. Tijdens de commissievergadering hebben de insprekers zelf hiervoor een aantal mogelijkheden aangedragen, deze die het onderzoek zeker waard zullen zijn. Voorzitter en dan tot slot is de vraag hoe transparantie en participatie bevorderd kunnen worden bij besluitvormingsprocessen met betrekking tot woonwagendstandplaatsen? Bij de woonwagendbewoners leven diverse vragen. Zoals, waarom geen huurwagens meer? Mogelijkheid kopen van huidige huurvakken? Mogelijkheid van een mantelzorgwoning als er voldoende ruimte beschikbaar is? Waarom geen huurwagen meer als je ooit een woonwagen gekocht hebt? Het is zorgwekkend dat er al ruim, ik ga nog een keer herhalen, twintig jaar weinig tot geen contact is geweest met deze gemeenschap. Het is van groot belang om de woonwagendbewoners actief te betrekken bij de besluitvorming en ervoor te zorgen dat zij gehoord worden. Transparantie en participatie zijn essentieel om tot een rechtvaardig en inclusief beleid te komen. Het feit dat er al twintig jaar geen nieuwe standplaatsen zijn bijgebouwd, doet naar onze mening geen recht aan de cultuur en aan de rechten van de mens. Al met al is het duidelijk dat er op het gebied van woonwagendstandplaatsen meer inzet en aandacht nodig is. Het huidige beleid laat onvoldoende ruimte voor groei, de wachttijden zijn te lang en er is gebrek aan transparantie en participatie. Voorzitter, het is tijd voor verandering en een beleid dat recht doet aan de behoefte en de cultuur van de woonwagendbewoners. Woonwagendbewoners zijn tenslotte ook gewoon inwoners van onze stad. De VSP hoopt op brede steun en uiteraard zijn wij bereid om aanpassingen of suggesties van andere partijen mee te nemen in ons initiatiefvoorstel. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat u geen interrupties heeft. Dan zijn we aanbeland bij de eerste termijn. Laten we zeggen twee minuten pauze tot 4 over 10.

De voorzitter: Beste mensen. Gaat u zitten. Gaat u zitten, alstublieft. Ook GroenLinks, ook ChristenUnie/SGP, gaat u zitten. We zijn aanbeland bij de beantwoording. Mag ik stilte? We zijn aanbeland bij de beantwoording van de wethouder. Er zijn een aantal vragen gesteld waarvan best een aantal technische. Tegelijkertijd hebben we niet zoveel tijd meer. Dus ik wil voorstellen dat de wethouder eerst ingaat op de politieke vragen die zijn gesteld over de cijfers. Die zijn eigenlijk de basis van alles. Dan over op de andere politieke vragen die zijn gesteld en als er dan nog technische vragen zijn die over zijn, dat we die dan schriftelijk naderhand beantwoorden. Als u daarmee kan leven, want we hebben ook een deadline op een gegeven moment. Ik wil tevens voorstellen dat we dit onderdeel uiterlijk tot 10 voor half 11 laten duren, zodat we nog 10 minuten hebben om het netjes af te ronden en een vervolg af te stemmen voor dit initiatiefvoorstel. Wethouder Heijkoop. Gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Voorzitter, een ambitieuze planning, maar ik ga in ieder geval mijn best doen om mijn deel daarvan zo snel mogelijk ook te doen. Daarbij wel rechtdoend aan de vragen die zijn gesteld en ook wel aan de toch wel stevige en goede uitwisseling die u zojuist heeft gehad. We hebben denk ik al een dynamische beeldvormende sessie vergaderkamer 1 achter de rug en ik ondersteun en onderschrijf ook de waarderende woorden ook vanuit de woonwagendbewoners die daar denk ik met heel veel passie

hebben laten zien waarom het belangrijk is dat er aandacht is voor hun zaak en dat er ook aandacht is voor de redelijke volkshuisvestelijke opgaven en ook zeker hun onderdeel wat zij daarvan uitmaken. U heeft gesproken over heel veel getallen, over cijfers. U heeft ook gesproken over de aard van het initiatiefvoorstel. U heeft gesproken over de verdeling van woningen, wachtlijsten en dergelijke en ik denk dat het goed is om met u eerst even stil te staan bij wat getallen inderdaad. Ik heb zelf net ook gewoon nog even op Google gekeken, want er kwam een paar keer langs ... In het oude rapport heb ik even gelezen. Paar keer kwam langs van twintig jaar geleden. Nog in de laatste bijdrage. Het aantal standplaatsen is hetzelfde gebleven als twintig jaar geleden. Ik denk dat dat op zichzelf dat ... Ik moet zeggen, die getallen kun je niet direct terugvinden, maar dat geloof ik eigenlijk direct. Maar als je dan kijkt naar wat andere getallen, dan hadden wij bijvoorbeeld in 2001, zag ik een rapport, hadden wij 52.000 woningen in Dordrecht, ruim 19.000 daarvan waren sociale huurwoningen. Op dit moment hebben we in Dordrecht ruim 56.000 woningen en daarvan zijn er 16.000 sociale corporatiewoningen. Dus er zijn 3000 minder corporatiewoningen dan twintig jaar geleden. Het aantal inwoners in Dordrecht is in twintig jaar hetzelfde gebleven. Dat is gewoon allemaal ... Dit is allemaal informatie, kunt u allemaal ... Ik heb het allemaal ook opgezocht, dus om het even in een bepaalde context te plaatsen. Dan kunt u nog steeds zeggen van het aantal woonwagendstandplaatsen had moeten stijgen, maar als je het in relatie brengt tot het aantal sociale huurwoningen, moeten we daarvan vaststellen dat die met 3000 zijn afgenomen. Een ander cijfer is en dat heeft u ook in de beeldvormende sessie al met elkaar gedeeld, we hebben in Nederland 342 gemeenten en Dordrecht staat in de top 10 met een groot aantal standplaatsen van 153 en nog 10 vaste standplaatsen.

Recentelijk heb ik ook met de provincie gesproken over het woningbouwbeleid in de breedte en ook over een aantal andere onderdelen daarvan. Toen heb ik zelf ook ingebracht van, beste gedeputeerden. Ik wil met u ook eens spreken over woonwagendstandplaatsen, want volgens mij wordt daar onvoldoende aan gedaan in Nederland en ook in deze provincie. De gedeputeerde reageerde daar wat gereserveerd op van, wacht, wat moet ik? Kan ik daar iets mee? Maar ik heb ... In Brabant bijvoorbeeld hebben ze daar al meters in gemaakt en ik denk dat dat belangrijk is. Ik denk dat belangrijk is dat de provincie daar ook werk van maakt. Dat Dordrecht is, wat mij betreft prima, dat wij altijd relatief veel plekken zullen houden, maar het is heel belangrijk dat andere gemeenten ook meer gaan doen. Want wat we nu wel zien, is dat die wachtlijst die wij hebben die is ook relatief wat langer, omdat in heel veel andere gemeenten is niet eens een wachtlijst en dan kun je geen woonwagendstandplaats krijgen. Ten opzichte van de beeldvormende sessie zijn er weer tien nieuwe inschrijvingen bijgekomen. Daar schrok ik wel een beetje van. Het is al heel lang stabiel gebleven, maar blijkbaar was er toch een veronderstelling van, in Dordrecht kunnen we sneller een plek krijgen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De heer Heijkoop: En heel interessant.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Interruptie, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Weet je, ik vind de cijfers allemaal ... Dat vind ik allemaal mooi en dat er tien nieuwe inschrijvingen bij zijn gekomen, dat kan ik wel uitleggen. Er zijn namelijk heel veel woonwagenbewoners die zich niet meer inschrijven.

De voorzitter: Wat is uw vraag? Ik ga toch een beetje heel streng zijn gezien de tijd.

Mevrouw Stolk: Dat het een beetje een vertekend beeld is wat de wethouder nu schetst, want er zijn mensen die zich niet meer inschrijven, omdat die wachtlijst tien tot twintig jaar is of wat ik zei, elf tot twaalf jaar. Dus ik snap wel, het is nu een hot item, want het staat nu op de agenda en mensen gaan zich nu weer inschrijven voor nieuwe plekken, want die hebben zich al die tijd niet ingeschreven. Snapt u een beetje wat ik bedoel of niet?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Heijkoop: Voorzitter, ik stel ieder geval vast dat wij een wachtlijst hebben en dat mensen daar ook vanuit kunnen doorstromen naar een woning of ... Ik kan niet in de individuele afwegingen van woningzoekende treden, ook niet voor deze groep. Alleen als het gaat over de toedeling van die woningen en wat u schetst dat er mensen zijn die misschien wel tien jaar wachten. Dat kan zo zijn, als je bijvoorbeeld een specifieke wens hebt op een specifiek kamp, dan kun je langer wachten, dat misschien op een ander kamp dat je al heel snel aan de beurt komt.

We zien dat soms mensen maar een jaar, twee jaar wachten en soms dat mensen tien jaar wachten. Die getallen die kloppen, het zijn gemiddelden, maar het is wel een heel divers beeld. We maken ook wel eens mee dat een groot aantal mensen niet ingaan op een aangeboden woning en dat dan bijvoorbeeld plek acht of negen van de wachtlijst die woning dan ... Die standplaats betreft. Dus dat is ook ... Dat heeft dan ook met het kamp te maken. Ik ben overigens van harte bereid, daarmee ga ik ook al een beetje straks richting wat we hieruit op kunnen halen, om eens met de bewoners te kijken van of de huidige verdeling van die woningen, hoe we dat nu doen. Het ging bijvoorbeeld ook over inschrijven voor twee kampen. Als daar behoefte aan is omdat als geheel in te schrijven, dan kunnen we het daar best over hebben. Ik denk zomaar dat dit ook wel vanuit de woningzoekende zelf is gekomen, omdat niet elke bewoner wil op elk kamp wonen. Dus die wil ook ... Je hebt daar zelf ook beelden bij. Maar van harte bereid om daarover te praten van hoe we die toedeling kunnen verbeteren en die bestaande voorraad beter kunnen verdelen onder de mensen die een woning zoeken. Als het gaat over die getallen die ik net noemde, realiseer ik mij heel goed ...

De voorzitter: Mag ik even tussendoor vragen of dit een toezegging is die net formuleert?

De heer Heijkoop: Ik kom straks even aan het eind, ook even voor uw welbevinden, voorzitter, even met strak wat ik zou willen toezeggen of wat ik in ieder geval aan u mee zou willen geven.

De voorzitter: Ideaal. Dan is er een vraag van mevrouw Kamphuis, SP.

Mevrouw Kamphuis: Beetje late reactie. Ik hoorde de wethouder zeggen van, wij staan in de top vijf of zo van beste kamp in Nederland met de meeste plekken. Maar wij zijn

volksvertegenwoordiger voor de Dordtenaren. We moeten echt naar de Dordtenaren kijken, niet naar de rest van Nederland. Hoe denkt de wethouder daarover?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Heijkoop: Voorzitter. Ik vind het heel belangrijk dat wij vanuit het college uw informatiepositie ook zo sterk mogelijk maken en daarbij is deze context echt van belang. Dat is op alle vlakken waar het gaat over volkshuisvesting aan de orde. De 30 procent die landelijk nu, waarover wordt gesproken, gaat ook ... Dat is ook een landelijke norm en er kunnen gemeenten zich toe verhouden. Het is voor u belangrijk om in ieder geval een beeld te hebben van waar Dordrecht ook staat in dit opzicht en dat er ook in deze regio heel veel gemeenten zijn die helemaal geen standplaatsen hebben en die zou ik als eerst willen aanmoedigen om daar ruimte voor te gaan maken in hun volkshuisvestingprogramma.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter?

De heer Heijkoop: Als je kijkt wat er in de planning staat voor de komende jaren landelijk, dat zijn er geloof ik 400 tot ...

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter?

De heer Heijkoop: Richting 2026 en dan doen wij het met die vijf voor De Hoop helemaal zo slecht nog niet, die extra vijf woningen.

De voorzitter: Een vervolgvraag van mevrouw Kamphuis van de SP.

Mevrouw Kamphuis: Dank je wel. Andere kampen in andere steden. Maar wat ik begreep van deze woonwagenbewoners, het is de cultuur. De mensen zijn familie van elkaar, die willen bij elkaar blijven op een kamp. Dus waarom niet extra wagens op een bepaalde kamp waar wel plek is?

De voorzitter: Ik wil mevrouw Kamphuis er wel aan herinneren, u hoeft de wethouder nergens van te overtuigen. U mag straks stemmen in de raad. Dus, uw partij. De wethouder.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dat is ook een bruggetje naar twee zaken die ik aangaande dat beleid wil benoemen. Vanuit uw raar komt de vraag van, welk beleid voert het college? Heel eenvoudig, het college voert het beleid, uw beleid, uit. Uw beleid, vastgesteld door de gemeenteraad, dat is het beleid dat wij uitvoeren. Geen ander beleid. Dus op het moment dat u ander beleid vaststelt, dan voeren we dat uit. Ik begreep de opmerking van mevrouw Van Herwijnen wel. Mevrouw Stolk gaf aan van dat ik de kwalificatie van het college, de kwalificatie van een motie. En nee, dit ging juist om actie, zei u. Moties roepen ook vaak wel op tot actie. Alleen die zijn iets anders qua vorm dan een amendement en volgens mij. Of een initiatiefvoorstel. Mevrouw Van Herwijnen, maar corrigeer me als ik dat niet goed zeg, u geeft in het intensiefvoorstel niet precies aan wat wil, maar wat u vooral heeft gedaan en zo heb ik ook dit initiatiefvoorstel gelezen. U wilt het op de agenda zetten, u wilt erover hebben, u wil met uw collega's erover praten van, beste mensen. We hebben woonwagenbewoners en die hebben met

een woonvraagstuk te maken en daar moeten we een debat over voeren. Zo hebben wij denk ik ook dat debat gevoerd. Het initiatiefvoorstel is ingediend door de VSP en de Fractie van Waardhuizen. Dat zijn 6 zetels, 6 van de 39 zetels. Het is aan uw raad om met elkaar het debat te voeren, om uiteindelijk aan de hand van dit voorstel tot nieuw beleid te komen of tot een door meerderheid gedragen oproep om al dan niet wijzigingen in het beleid aan te brengen. Dat is hoe ik als college functioneer, want anders kan ik ... Anders kan ook niet. Want stel dat ik een initiatiefvoorstel dat gesteund wordt door zes zetels uitvoer, dan zou ik ook terecht gecorrigeerd kunnen worden door de rest van de raad die zegt van, hallo, we hebben ander beleid bij meerderheid vastgesteld. Dus daarom is het ook goed dat u dit debat gevoerd hebt. Voorzitter, als het gaat naar de toekomst toe. Dan kom ik ook richting wat kunnen we gaan doen? Ik heb vorige keer al een beetje teruggeduwd, want er werden al hier en daar wat toezeggingen half gevraagd. Toen ben ik daar wel een beetje secuur in gebleven. Allereerst op het punt dat ik net benoem, namelijk dat uw raad moet iets vinden. Niet een initiatiefvoorstel met beperkte steun, maar echt uw raad moet iets vinden en er moet dekking voor zijn. Die twee punten heb ik aangegeven. Ik heb een aantal zaken in de volle breedte van de raad gehoord en mevrouw Stolk noemde die ook al en een andere ook, dat ging over die creativiteit.

Die hoor ik bij GroenLinks, hoor ik bij de VVD, hoor ik bij het CDA, hoor ik eigenlijk bij alle partijen en dan ging het ook over het verdichten, het onderzoeken of er hier en daar wat in geschikt zou kunnen worden of er misschien wat creatiever met ruimte omgegaan zou kunnen worden en ook de oproep om dat samen met de bewoners te doen. Ik denk dat we daar best wel werk van zouden kunnen maken. Alleen daar wil ik niet de staande organisatie mee belasten die heel druk is met sociale huurwoningen te realiseren, met corporatie, die druk is met zoektocht naar Knarrenhofjes, naar andere plekken. Dan moeten we daar ook specifiek expertise op inzetten en dan zou ik dat ook als het ware, dan moeten we daar ook even echt naar kijken hoe we dat op een goede manier kunnen organiseren. Maar dit is dat en dat het dan ook vaart krijgt, dat we daar een beetje tempo mee kunnen maken. Want als ik weer extra werk bij mijn afdeling en mijn kundige ambtenaren Wonen neerleg, dan weet ik ook, daar gaat het allemaal niet sneller van en dan gaan er andere dingen blijven liggen. Dus dat geef ik aan u mee. Dat als u als raad daarover spreekt en met elkaar daarvoor kiest, dan kunt u die oproep doen en dan zal daar ook dekking voor geboden moeten worden. Dat is niet aan mij als college, dat is aan u als raad. Voorzitter, het andere punt wat ik ook zou willen meegeven en dat raakte net al, dat gaat ook al over die wachtlijst. Een wachtlijst verkorten? Ja, dat kan door standplaatsen toe te voegen en we gaan De Hoop, dat zit eraan te komen en ik zeg u echt toe dat in deze collegeperiode wordt het onomkeerbaar gemaakt en volgens mij staat dat op geen enkele manier ter discussie. Ook het vorige college met een wethouder Wonen met een hart voor de woonwagenbewoners heeft daarvoor gepleit en dit college wil dat ook gestand doen. We zouden zelfs nog met de woonwagenbewoners kunnen kijken of dat huur of koopplekken? We hebben nu koopplaatsen voorzien, maar zelfs daar zou u nog over kunnen spreken. Voor de goede orde, dat is tweeënhalf jaar geleden gecommuniceerd. Dat is niet al tien, vijftien jaar, tweeënhalf jaar geleden is dat plan gekomen en we zijn nu in frequenter overleg met De Hoop om dat vlot te trekken. Want de omstandigheden zijn uitdagend, maar in het college, ook bij collega Burggraaf, is er in de volle breedte commitment om deze vijf standplaatsen echt te realiseren.

De voorzitter: Ik wil niet vervelend doen, maar ik wil u er wel op wijzen dat u nog twee minuten heeft.

De heer Heijkoop: Dat gaat lukken, dat gaat lukken, voorzitter. Waar het gaat over het Maasterras, de herontwikkeling. Daar hebben we vorige keer ook al over gesproken. Brandts Buys, daar is nu een kamp, die plekken moeten terugkomen. In de stad, bij voorkeur in dat gebied, maar in ieder geval in de stad. We hebben het zoekgebied nog ietsje verruimd om te kijken, kunnen er misschien nog een paar plekken aan toegevoegd worden. Dat is de zoektocht en die hoort in het project Maasterras thuis en daar hebben we al wel in de planning rekening mee gehouden met de fasering van dat hele grote project dat daar recht aan wordt gedaan. Maar ik roep u ook vooral op om daar scherp op te zijn richting het college dat daaraan voldaan wordt, want daar komt u later over te spreken. Dan tot slot, voorzitter ...

De voorzitter: Een korte vraag van mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Nee, meer een ... Volgens mij heeft wethouder Burggraaf daar al een toezegging opgedaan dat daar standplaatsen, sowieso, als ze zouden ... Dan heb ik het over als ze zouden moeten verplaatsen, dat er standplaatsen bij zouden komen.

De voorzitter: Klopt dit?

De heer Heijkoop: Zo is het, voorzitter. Dan is die dubbel vastgelegd, zullen we maar zeggen, vanuit wethouder Volkshuisvesting en de wethouder Gebiedsontwikkeling. Dus dit kan echt niet misgaan, zou ik bijna willen zeggen. En dus daar spreek ik ook met één mond. Dat is altijd prettig als een college dat doet. Dan tot slot, voorzitter, die wachtlijst, ik zou ook wel, als we toch die gesprekken gaan voeren ook over de verdeling en hoe de wijze waarop je inschrijft. Nogmaals, dat zou ik dan echt ook met extra aantal capaciteit met gezwinde spoed willen oppakken. Dan zouden we ook nog eens kunnen kijken naar of we niet eens kunnen praten of iedereen zich voor die wachtlijst kan aanmelden. Ik zou er heel erg voor zijn en u heeft dat ook al aangegeven in uw betoog en dat bleek ook uit de inbreng van de woonwagewoongebouwen. Het is een familiecultuur. Het zijn Dordtenaren. Het zijn mensen die hun kinderen graag bij zich willen houden, maar er staan nu ook best wel wat mensen op die wachtlijst die echt van elders komen en soms verder van elders. Misschien zouden we eens met elkaar kunnen nadenken dat we nog meer richten, ons richten, op echt voor de Dordtenaren en de mensen direct de familie van die Dordtenaren. Dat zijn denkrichtingen tussen ambities en wat mogelijk is. Dan moeten we gewoon eens kijken wat kan er allemaal? Maar dat is in ieder geval richtingen die we zouden kunnen verkennen als uw raad daarover consensus bereikt dat dit een opdracht aan het college zou kunnen zijn. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Nog één, nog twee hele korte vragen. Eén van eerst de heer Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik heb de wethouder nog geen reactie horen geven richting de toekomst. Want dit zijn de incidentele oplossingen vanuit de bestaande situatie. Ik heb ook gevraagd van, hoe kijk je dan naar de toekomst en om toekomstige bouwplannen om daar iets in mee te nemen. U heeft ook even getriggerd met die wachtlijst, want gaan we dan ook de wachtlijst van sociaal woningzoekenden nog eens

een keertje goed doorspitten, want ik ken ook genoeg mensen die net verhuisd zijn, maar wel ingeschreven blijven staan onder het motto van, je weet nooit wanneer ik wil verhuizen.

De voorzitter: Die slaan we even over, omdat die niet op de agenda staat vandaag en we in tijdnood zitten. Maar de toezeggingen waar de heer Stam om heeft gevraagd in zijn betoog, wellicht kan de wethouder daar nog even op ingaan?

De heer Heijkoop: Voorzitter, ook waar het gaat om sociale huurwoningen moet je dat gesprek zeker met elkaar voeren en dat gaan we het komende halfjaar ook doen. Waar het gaat over nieuwe plannen in nieuwe projecten. In heel Nederland zijn er ongeveer vierhonderd extra standplaatsen voorzien in de komende vijf, vier jaar. Dordrecht wil zich gaan concentreren op de plekken aan De Hoop en de plek op het Maasterras.

Vooralsnog zien wij geen aanleiding om in nieuwe projecten ook nieuwe standplaatsen in te plannen. Wij willen ons nu echt gaan focussen op die verdichtingsopgave en deze twee projecten. U kunt als raad in de toekomst er altijd nog andere keuzes maken. Wij vanuit het college zouden daar niet voor zijn, omdat wij ook een enorme opgave hebben waar het gaat over andere woningtypen en ook de sociale huurwoningen en aan het begin van mijn betoog, voorzitter, heb ik al geschetst dat we daar ook nog het nodige werk aan de winkel hebben. Dus het hele korte, krachtige antwoord tegen de heer Stam zou zijn nee.

De voorzitter: De heer Gorter met een korte vraag.

De heer Gorter: Volgens mij geeft hij de heer Heijkoop net antwoord op de vraag die gesteld wat de huidige koers van het college is. Gelijk houden, terugbrengen of uitbreiden. Volgens mij geeft hij het antwoord dus duidelijk. Dank je wel.

De voorzitter: Mevrouw Stolk een laatste korte vraag.

Mevrouw Stolk: Het is eigenlijk geen vraag. Jawel, ik heb eigenlijk wel een vraag, één vraag. Ik ben blij met de toezegging van wethouder Heijkoop dat die toezegt deze periode de vijf standplaatsen te gaan realiseren, in deze collegeperiode voor die vijf extra standplaatsen. Dat zijn er vijf. Ik heb alleen een vraag ook aan de commissie en aan de wethouder. Stel nu dat wij een amendement ingaan dienen op ons initiatiefvoorstel. Dan doel ik meer, want ik voel wat ik aan het begin al van de avond heb aangegeven, soms heb je een gevoel van, je kan met lege handen naar huis gaan of je kan toch iets creëren voor deze inwoners, dat we een amendement indienen voor een onderzoek samen met de bewoners, om te kijken naar die verdichting en dat we dan innovatief zijn. Er zijn bijvoorbeeld, ik noem maar een voorbeeld, woonwagengedragers die een grote schuur hebben. Die ze bij wijze van spreken kunnen verbouwen als mensen hun plek willen verkleinen, dat er een extra wagen bij kan komen oplossen.

De voorzitter: Creatieve oplossingen. En uw vraag is, hoe staat de wethouder tegenover zo een amendement?

Mevrouw Stolk: Hoe staat en ook mijn collega's, want daar gaat het eigenlijk om. Want ik kan hoor de wethouder heel duidelijk zeggen, het is aan uw raad of wij ander beleid

willen hierop. Dus ik kijk even deze commissie rond of daar, dan kijk ik ook even nu gelijk even met mijn collega aan waar we dit initiatiefvoorstel meegemaakt hebben.

De voorzitter: Maar ik vrees dat dat gezien de tijd nu niet meer mogelijk is.

Mevrouw Stolk: Nee, dat hoeft niet. Maar wij gaan dan een amendement maken en ik hoop dat meerdere partijen dat amendement dan ook gaan ondersteunen en dat we dan ook een dekking gaan zoeken.

Mevrouw De Groot: Voorzitter?

De voorzitter: Even voor de helderheid.

Mevrouw De Groot: Ik wil nog een vraag stellen aan de wethouder als dat nog kan of is dat te laat?

De voorzitter: Nee, eigenlijk niet. Eigenlijk moeten we nu echt richting een afronding. Er is een amendement aangekondigd. Dat maakt het vervolg al wat makkelijker. Maar even om de termijn van de wethouder netjes af te ronden. U heeft volgens mij één toezegging gedaan. Namelijk dat De Hoop tijdens deze collegeperiode, dat die ontwikkeling van woonwagenaanplaatsen onomkeerbaar wordt en geen verdere toezeggingen. Klopt dat?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dat is correct. 2026 is voorzien en dan willen we realiseren. En ik ben ook bereid om voor die tijd om nog een keer daar onomkeerbaar een uitspraak misschien nog een keer vast te leggen als daar behoefte aan is. Voorzitter, waar het gaat over dit initiatiefvoorstel. Volgens mij heeft uw raad nu dit initiatiefvoorstel wat verder opgewerkt richting iets wat concreet gemaakt geworden. Ik daag mevrouw Stolk nu uit om het politieke handwerk te verrichten om een meerderheid te krijgen voor hetgeen waar u het over eens bent. In technische zin kan wellicht de griffie, maar daar kan ik niet voor spreken, maar ieder geval ook mijn deskundige ambtenaren wel kijken gewoon in technische zin van, kan dit zo? Maar het is nu vooral aan u als raad. Dat wil ik wel echt benadrukken en het beleid dat u straks vaststelt, al dan niet via een amendement, daar ga ik dan mee aan de slag namens het college.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we denk ik aanbeland bij de fase waarin we gaan kijken hoe gaan we nu verder met dit initiatiefvoorstel. U kondigt een amendement aan. U wil daar eigenlijk nog over in gesprek met de rest van de raad en u is dan mevrouw Stolk van de VSP. Dat kan natuurlijk in een tweede oordeelsvormende commissie. U kunt ook uw eigen initiatiefvoorstel aanpassen zonder amendement, dat is ook nog een mogelijkheid. Maar kijk even naar de indieners van het initiatiefvoorstel. Want ik denk dat het vooral in hun handen ligt hoe we verder gaan met de procedure. Kunnen zij daar iets over zeggen? Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik wil daar wel even op reageren. Ik wil eerst even samen met de mede-initiatiefnemer even overleggen en ik wil ook even overleggen met de ambtelijke ondersteuning of de griffie hoe we dit het beste in het vat kunnen gieten. Wat ook een beetje de snelheid erin houdt en ook dat we een dekkingsvoorstel kunnen doen. Dus wij gaan dat even na, denk ik en dan komen we erop terug. Dat wordt dan of het aanpassen van het initiatiefvoorstel of een amendement op het initiatiefvoorstel. Dus

dan kan je het initiatiefvoorstel aannemen als het amendement is aangenomen of hoe gaat dat in zijn precieze? Zoiets, zo werkt dat. Dus ik kom daar in ieder geval samen met de heer Stam op terug en iedereen die kan daaraan meedoen. Laat ik dat even gezegd hebben. Degenen die daar bereid toe zijn, mogen dat mee indienen.

De voorzitter: Dan komt u daarop terug, denk ik, bij de agendacommissie? Volgens mij is dat de procedure. Wenst u dan eventueel nog een oordeelsvormende commissie om dat vernieuwde voorstel eventueel te bespreken? Wellicht kan deze commissie daar al een uitspraak over doen, dan hoeft u niet meer die hele mallemolen door.

De heer Van der Net: Voorzitter, ik bedoel van, als het voorstel gewijzigd wordt, dan lijkt mij het wel handig om dan eerst toch even nog een keer in de commissie te bespreken, toch? Want anders dan ...

De voorzitter: Oordeelsvormend dan.

De heer Van der Net: Oordeelsvormend, zeker.

De voorzitter: Ik zie veel geknik.

Mevrouw Stolk: Als daar een meerderheid voor is, dan gaan we dat gelijk doen.

De voorzitter: Dan hebben we dat alvast.

Mevrouw Stolk: Dan hebben we dat alvast, dan komen wij met het amendement en het voorstel gaan we dan nog een keer bespreken met elkaar.

De voorzitter: Helemaal top. Even kijken hoe we dit dan netjes afronden. Ik denk dat dit dan eigenlijk qua procedure de nette afronding is. Qua ander handwerk dan politiek handwerk wil ik u nog vragen om uw flesjes en glaasjes op te ruimen en dan sluiten we deze vergadering.

4. Opdracht tot het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie GR Sociaal - Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Portier
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Van Ballegooijen (VVD)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Dhr. Groenewege (PvdD)
Mevr. De Heer (FvD)
Dhr. De Heer (CU/SGP)
Mevr. Jager (Bvd)
Mevr. Kamphuis (SP)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)

Dhr. Schalken-den Hartog (Bvd)
Dhr. Stam (Fractie Van Waardhuizen)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)

De voorzitter: Welkom allemaal voor de laatste loodjes van deze avond. Bijeenkomst over ... Ik ga nu tellen of we genoeg partijen aan tafel hebben. Ik zie er een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven acht, negen. Volgens mij hebben we ... Acht, we missen één partij. Wij zijn met één partij te weinig.

Goed, we hebben een quorum van negen partijen aanwezig. Tien zelfs. Kijk eens, wat een massa opkomst. We beginnen even met een rondje voor het verslag. Dan begin ik aan mijn linkerhand.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Schalken-Den Hartog: David Schalken, Beter Voor Dordt.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter Voor Dordt.

Mevrouw Koene: Irene Koene, Gewoon Dordt.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Van Ballegooijen: Luca van Ballegooijen, Dordtse VVD.

De heer De Heer: Robert de Heer, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw De Heer: Betsy de Heer, Forum voor Democratie.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

De voorzitter: En ik ben Ronald Portier apathie en ik mag uw voorzitter zijn vanavond. We hebben een beetje een bijzondere situatie.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Franciske van Vugt van het CDA.

De voorzitter: Dank u wel. We hebben een wat bijzondere situatie vanavond. Geen voorstel van het college of raadsinformatiebrief te bespreken, maar een voorstel dat vanuit de andere Drechtsteden tot ons gekomen is. Het is al een keer bekeken, vragen over gesteld, et cetera. En nu gaan we eigenlijk vandaag besluiten, willen wij wel of niet een commissie Sociaal op Drechtssteden niveau? Als we dat niet willen, zijn we snel klaar en als we dat wel willen, is dat nog even de vraag van, gaan we daaraan deelnemen, wat voor vormen moet dat nemen, et cetera. Ik zou graag willen weten wie

hierover het woord wil voeren. Ik denk zo een beetje iedereen. Maar de eerste vinger die ik zag, was van mevrouw Koene. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Vanuit Gewoon Dordt bestaat er geen behoefte om een GR, werkgroep, adviesgroep, whatever, gemeenschappelijke adviescommissie Sociaal in te stellen.

De voorzitter: Dat was kort en krachtig. Ik zie dat de heer De Heer er ook graag op in wil gaan. Daarna ga ik gewoon even een rondje beginnen, verder doen.

De heer De Heer: Voorzitter, ik wilde niet reageren op mevrouw Koene, maar gewoon mijn woordvoering.

De voorzitter: Gaat uw gang. Mevrouw Koene was al klaar.

De heer De Heer: Heel goed. Ik vond de politieke vraag boven deze bespreking wel scherp. Zien wij nut en noodzaak voor deze adviescommissie? Wat ons betreft geen noodzaak, wel nut. Onze fractie is nog altijd positief over het voorstel, vooral vanuit de wens om voldoende nabijheid te hebben tot de uitvoering en de keuzes bij deze GR. Het is complex en dat soortgelijke adviesconstructies niet altijd succesvol waren in het verleden is geen reden om deze af te schieten. Onze fractie stemt voor het voorstel. Haalt hij het nu in Dordt niet, dan komt de commissie er wat ons betreft voor de andere gemeenten ook niet. Dus niet zonder onze inspraak. Concluderend, dichter op de besluiten deze GR en kortere lijnen met de collega raden in de regio op dit thema is voor ons reden genoeg om positief te zijn over het voorstel.

Mevrouw Koene: Voorzitter, mag ik een vraag stellen?

De voorzitter: Uiteraard, want dit is een ... Gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ik heb namelijk begrepen, ik ben niet bij de vorige sessie geweest, maar ik heb begrepen dat het uiteindelijk een min of meer technische commissie is die dan op deze manier wordt samengesteld. Mijn vraag is eigenlijk alleen maar, is het niet zo dat de griffies zijn van de technische voorbereiding van stukken en dat wij er gewoon voor zijn om ergens iets van te vinden? En dat op het moment dat je dit gaat doen, dat dat dus tekortdoet aan je eigen rol als raadslid.

Voorzitter: Ja.

De heer De Heer: Voorzitter, ik denk dat het een heel goed samenspel moet zijn tussen de technische kant en ook de inhoudelijke kant waar we als raadsleden dingen over mogen vinden. Zeker als het ook gaat om zienswijzen, waar we zeker vanuit deze adviescommissie wel bij betrokken zullen worden en waar we een bepaalde gezamenlijkheid, als we dat willen, want het hoeft niet, maar dat kan wel, op kunnen anticiperen en we zien daar meer voor- dan nadelen.

De voorzitter: Ik zie een verschil van inzicht. Ik denk dat dat wel gaat blijven. Ik ga gewoon verder een rondje maken en dan begin ik met de buurman van mevrouw Koene. De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, ik zal heel kort zijn. Ik legde net uit aan de heer Van Ballegooijen waarom wij tegen zijn, maar ik zal het nu heel kort houden. Wij zijn tegen het voorstel.

De voorzitter: Dat is inderdaad heel kort en dan kan ik gelijk door naar de heer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Dank u, voorzitter. Wij zijn ook tegen het voorstel. Wij zien op dit moment zowel het nut, als de noodzaak niet in. En verder wil ik verwijzen naar de argumenten die ik ook in de vorige sessie voor de vakantie heb gehouden, want die gelden nog steeds.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw De Heer.

Mevrouw De Heer: Dan kan ik ook heel kort en krachtig zijn. Ik sluit me graag aan bij de vorige spreker. Die mening hebben wij ook.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ook aan deze kant korte reactie. Ook wij zijn tegen dit voorstel.

De voorzitter: Kijk, zo komen nog klaar op tijd. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Wij zien als CDA op dit moment absoluut geen noodzaak. We zagen eerst wel enig nut, maar naar er goed over door te praten, hadden zoiets van, het zijn wel politieke mensen die je in een commissie zet. Dus een commissie wordt met een kans van negen tegen één wordt het toch een politieke commissie. Dus wij zien er liever van af.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij de heer

De heer Burakçin: Dank u wel, voorzitter. Laat ik een ander geluid horen. Wij zijn wel positief over zo een adviescommissie. De raadsleden van de vorige periode die kennen dit concept natuurlijk. Daar zaten ook twee raadsleden in zo een adviescommissie. Wij vonden het in ieder geval wel prima dat in ieder geval twee mensen die gespecialiseerd zijn in een bepaald vakgebied, het is hartstikke ingewikkeld, die dus in gezamenlijkheid met andere raden dit helemaal uitpluizen. Vervolgens hun zienswijze uitbrengen en vervolgens dat wij hier als commissie daar iets van vinden, ook nog aanvullingen inbrengen en dat vervolgens naar het bestuur, algemene bestuur gaat. Dus wij hebben daar in ieder geval de vorige periodes hebben wij daar volgens mij prima mee gewerkt, dus wat ons betreft, kunnen wij hiermee instemmen.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Een vraagje aan de heer Burakçin. Maar die weet ook heel goed eigenlijk al hoe ik daarover denk en ik ook hoe hij erover denkt. Maar toch nog even voor

de zekerheid. Betekent dat eigenlijk dat er twee raadsleden afgevaardigd worden die eigenlijk gewoon dan als beleidsambtenaar op dat moment functioneren?

Want iemand die zo dik in de materie zit en die eigenlijk gewoon deelnemer is aan een lekenbestuur, verhoudt zich dat wel goed tot elkaar?

De heer Burakçin: Voorzitter, ik snap deze vraag. Alleen het punt is namelijk wel dat we te maken hebben met zeer ingewikkelde dossiers en het is natuurlijk een regionaal ... Het gaat natuurlijk om regionaal besluit die genomen wordt, dus alle raden bij elkaar die dus vervolgens bij elkaar komen en vervolgens de raden adviseren binnen deze commissie en wij daar ons ons zegje op kunnen doen en dat ook nog meegenomen wordt. Zoals dat ging ook de vorige periode ging dat namelijk ook zo en volgens mij werkt dat prima. Dus waarom zouden wij daarvan vanaf afwijken, dat mensen gewoon diep in de stof zitten en volgens ons gaan adviseren op bepaald beleid? Dus daarom zeggen wij ... Zijn wij het gewoon eens met het beleid.

De voorzitter: Er is een vraag van mevrouw Van Vugt en daarna van mevrouw Jager.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Ik moet zeggen, zoals u hem nu brengt, versterkt het ons eigenlijk nog meer in onze mening ook vooral omdat u zegt, adviseren op beleid. Als nu hier vanuit deze raad, ik noem maar u, wordt afgevaardigd en iemand van Forum, ik noem maar wat, dan voel ik me nog niet per se vertegenwoordigd. En dan ga ik toch al die stukken lezen en dus wat is dan de winst? Wat is de winst in uw ogen?

De voorzitter: De heer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, kijk, het is natuurlijk niet bindend. Op een gegeven moment wordt er een zienswijze ingebracht, waarbij dus verschillende raden daar een mening over hebben en dat wordt dus ingebracht binnen de commissie. Maar dat is nog steeds niet het stuk wat dus richting het algemene bestuur gaat. Nee, wij kunnen hier nog steeds ons zegje doen en vervolgens wordt dat meegenomen in het beleid. Dus wij bepalen hier al alsnog uiteindelijk wel wat als laatste op papier staat en het is niet wat de adviesgroep hier inbrengt. Niet alleen maar, laat ik het zo stellen.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Mag ik nog een vraag stellen? Dat is natuurlijk een soort ideaalplaatje, want we zien nu ook al veel vaak met beeldvormende vergaderingen dat we gewoon rustig zitten af te wachten wat er komt. Dat is dus met zo een adviescommissie ook. We gaan achterover hangen misschien, niet iedereen. Maar dit wordt toch een beetje een gemaksgedreven, waardoor ik me afvraag of we nog ons goed oordeel kunnen vormen en de verantwoordelijkheid niet te veel uit handen geven.

De voorzitter: Ik ga eerst even ook naar de vraag van mevrouw ... Of opmerking van mevrouw Jager en dan '...'

Mevrouw Jager: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de heer Burakçin zeggen van, dat we in de vorige periode daar goede ervaringen mee opgedaan hebben. Dan zou ik de heer Burakçin erop willen wijzen dat we toen een Drechtraad hadden en een Drechtsteden en dat we dat nu niet meer hebben. Dus dat kun je niet meer vergelijken met elkaar.

De heer Burakçin: Voorzitter, allereerst, heel dat sociaal domein gaat niet alleen maar over de Drechtraad. Dat behelst natuurlijk veel meer. Het gaat over Zuid-Holland Zuid. Wel degelijk, want het jeugdbeleid bepalen dat gaat ook Hoeksche Waard over. Dus het gaat niet alleen maar over de Drechtraad wil ik de BvD zeggen. Maar voorzitter, kijk, u kunt van mening wisselen. Ik bedoel ons standpunt is in ieder geval dat wij het fijn vinden als bijvoorbeeld het grote werk gewoon uitgevoerd wordt. In grote lijnen een adviescommissie naar ons, hoe heet het, toekomt met een bepaald stuk. Wij ons zegge daarvoor kunnen doen en vervolgens alsnog naar het bestuur gaat. Dat is in ieder geval onze lijn.

De voorzitter: Dank u wel, dan ga ik door naar de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren ziet de waarde van samenwerkingsverbanden met andere gemeenten, maar de democratische controle daarop is voor ons altijd een punt van zorg geweest. Gemeenschappelijke regelingen verdwijnen makkelijk uit het zicht en de controle ervan krijgt moeilijk vorm. Terwijl een groot deel van het belastinggeld dat burgers afdragen in deze samenwerkingsverbanden wordt besteed. De vraag is nu of een adviescommissie de manier is om die democratische controle vorm te geven. Uit de stukken wordt duidelijk dat de adviescommissie een niet politiek karakter moet krijgen. Tegelijkertijd zou deze commissie uitsluitend uit raadsleden bestaan die allemaal hun eigen politieke kleur hebben. Dit kan voor spanningen zorgen. Dit wordt nog eens verergerd doordat grotere gemeenten geen grotere stempel lijken te drukken op de adviezen van deze adviescommissie. Daarmee is deze adviescommissie wel controle, maar geen democratische controle. Als alle raden de adviezen van de adviescommissie zelf nog eens politiek moeten wegen, rijst bij ons de vraag wat eigenlijk het nut van die adviezen is. Voorzitter, ons voorlopige oordeel is dus negatief. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie geen vragen of reacties. Dan kon ik bij mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Samenwerking ben ik inderdaad wel voor en de SP ook. Een samenwerking is altijd mooi. Maar deze commissies zien wij niet nuttig dus we stemmen tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: We hebben de vorige keer al uitgebreid onze argumenten daarvoor besproken en wij zien het nut niet, we zien de noodzaak niet en we zien ook dan niet dat er een commissie zou moeten komen waaraan wij niet deelnemen. Dat is vreemd, omdat we meer dan de helft van het geld inbrengen. Dus wij zijn gewoon tegen.

De voorzitter: Iedereen ... Is er nog iemand die nog ergens op wil reageren met iets wat nog niet gezegd is? Mevrouw Van Vugt-Roose.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ook een soort vraag eigenlijk. Zoals ik het gelezen heb, betekent het als er één gemeente niet voor is dat het hele plan niet doorgaat. Klopt dat?

De voorzitter: Zo zie ik het inderdaad, dus het kan inderdaad betekenen dat als wij hier niet voor zijn en dat voel ik toch wel zeer sterk, dat het plan inderdaad van de baan is. Dan zie ik nog een vinger van mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dan herhaal ik nog even wat ik in het begin zei, dan adviseer ik toch dat de griffies van wie dit voorstel vandaan komt, van de griffiers, dat die toch nog even achter de oren krabben en gewoon even bedenken wat hun eigen rol in dit geheel is. Ik vind echt dat die technischer moet uitzoeken en het adviseren, objectief adviseren, dat dat echte rol is van de griffie en die moet dat aanbieden aan de raad en wij kunnen dan vervolgens er wat van vinden. Dus griffies, ga gewoon weer lekker aan de slag.

De voorzitter: Ik dacht dat het idee ook vanuit een aantal andere raden kwam waar het in ieder geval is aangenomen. Maar goed, ik neem aan dat de griffie het genoteerd heeft. De vraag is even wat we nu hier meedoen, want kan het raadsvoorstel doorgestuurd worden? Ja, eigenlijk denk ik dat we het dan gewoon ook niet door moeten sturen. Of we gaan het doorsturen en dan stemmen we gewoon tegen als hamerstuk misschien. Dat is op zich misschien nog het makkelijkst. Dan sturen we het door, denk ik, als hamerstuk. Is iedereen het daarmee eens? En dan zien we vanzelf in de raad wel ... Nee, hoeft niet. We kunnen het als hamerstuk maken, wetend dat het dan afgestemd zal worden.

De heer Van Ballegooijen: Dan wordt er niet meer over gestemd?

De voorzitter: '...' Een besluitstuk? Sorry, voor de verwarring. Dan wordt het inderdaad besluitvormend doorgestuurd. Maar is er dan überhaupt nog discussie nodig, want dat denk ik eigenlijk niet? Dus het wordt dan of hamerstuk, maar het is dan een bespreekstuk waar dan gelijk op gestemd kan worden. De heer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Dank u wel, voorzitter. Dat wilde ik inderdaad voorstellen dat er alleen gesproken zal worden over eventuele amendementen of moties die daar worden genoemd.

De voorzitter: Zo doen dan maar? Bij deze, dan sluit ik deze vergadering. Dank u wel.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 6 februari 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff